

Günümüz Women

Dil, Edebiyat ve Themed Trends in

Kültür Contemporary

Araştırmalarında Language,

Kadın Temalı Literature and

Eğilimler Culture Studies

GÜNÜMÜZ DİL, EDEBİYAT ve KÜLTÜR ARAŞTIRMALARINDA KADIN TEMALI EĞİLİMLER KURAM-YÖNTEM-TEKNİKLER

ULUSLARARASI SEMPOZYUM BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTAPÇIĞI

YAYINA HAZIRLAYANLAR

Prof. Dr. **Ahmet SARI** - Prof. Dr. **Fatma Öztürk DAĞABAKAN**
Prof. Dr. **Cemile AKYILDIZ** - Prof. Dr. **Ahmet Uğur NALCIOĞLU**
Doç. Dr. **Merve KARABULUT** - Öğr. Gör. **Fatih GÜLER**
Arş. Gör. **Kübra ÇAVUŞ** - Arş. Gör. **Ebrar KÖSEOĞLU**

ÇİZGİ | e-Kitap

**Günümüz Dil, Edebiyat ve Kültür
Araştırmalarında Kadın Temalı
Eğilimler: Kuram-Yöntem-Teknikler**
Uluslararası Sempozyum Bildiri Özetleri Kitapçığı

Yayına Hazırlayanlar

Çizgi Kitabevi Yayınları (e-kitap)

©Çizgi Kitabevi
Haziran 2024

ISBN: 978-625-396-285-2

Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI

- Cataloging in Publication Data (CIP) -

Prof. Dr. Ahmet SARI | Prof. Dr. Fatma Öztürk DAĞABAKAN
Prof. Dr. Cemile AKYILDIZ | Prof. Dr. Ahmet Uğur NALCIOĞLU
Doç. Dr. Merve KARABULUT | Öğr. Gör. Fatih GÜLER
Arş. Gör. Kübra ÇAVUŞ | Arş. Gör. Ebrar KÖSEOĞLU
Günümüz Dil, Edebiyat ve Kültür Araştırmalarında Kadın Temalı
Eğilimler: Kuram-Yöntem-Teknikler
Uluslararası Sempozyum Bildiri Özetleri Kitapçığı

Yayına Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları

Tel: 0332 353 62 65- 66

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah. | Alemdar Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1 | Çatalçeşme Sk. No:42/2
Meram/**Konya** | Cağaloğlu/**İstanbul**
(0332) 353 62 65 - 66 | (0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com

📞 / cizgikitabevi

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	6
KURULLAR.....	8
SEMPOZYUM KONULARI	13
SEMPOZYUM PROGRAMI	15
KATILIMCILAR LİSTESİ.....	74

ÖNSÖZ

Çok Değerli Katılımcılarımız,

Sözün başında, “Günümüz Dil, Edebiyat ve Kültür Araştırmalarında Kadın Temalı Eğilimler Kuram • Yöntem • Teknikler” adlı Uluslararası Sempozyum-umuza gösterilen ilgiden ötürü bütün katılımcılara teşekkürü bir borç biliriz. Sempozyumumuz 26.04.2024 tarihinde çevrimiçi olarak gerçekleşmiş, “Edebiyatta Kadın”, “Dilde Kadın”, “Kültürde Kadın” alt başlıklarıyla güzide bildirilere ev sahipliği etmiştir. Sempozyumlarda “Kadın Teması”nın çokça işlenen tema olduğunu bilmekle birlikte hakikat sonrası (post truth) çağın içinde olduğumuz şu günlerde bu temaya dair yeni eğilimlerin, yeni bakış açılarının olduğunu görmezden gelemeziz. Bu bağlamda sempozyumumuzda kadına dair seçtiğimiz tema tasnifinde yepyeni, orijinal bildirilerin yazılacağına inancımız tamdı. Sempozyumumuza katılan bildirileri konuları gereği tasnif ettik, bunları Literaturwissenschaft, Sprachwissenschaft, Philosophie, Kulturwissenschaft, Kunstwissenschaft gibi seksiyonlar haline getirdik. Florida Üniversitesi İngilizce Bölümü’nde Misafir Öğretim Üyesi olarak görev yapan Doç. Dr. Sümeyra Buran UTKU’nun Açılış Konuşması olan “Bilim Kurgu’da Kadın Temsili” ile kadın sempozyumlarında klasik temalar dışında çağın dönüşümü gereği nasıl orijinal konuların, temaların, eğilimlerin ortaya çıktığını da gördük. Ekofeminizmin artık neredeyse tarihte kaldığı bunun yerine dijital ve post human bilimlerde, antroposen çalışmalarda; yeni maddecilik, feminist teknobilim,

siberfeminizm alanlarında yepyeni eğilimlerin olduğunu görmezden gelemeyiz. Sempozyumumuza “Edebiyat Bilimi” alanında bildiri 26, dilbilim alanında 4 bildiri, kültür bilim alanında 3 bildiri, felsefe alanında 4 bildiri, Güzel Sanatlar alanında 3 bildiri olmak üzere toplamda 40 bildiri katılmıştır. Katılımcılarımıza tekrar teşekkür ediyoruz, yeni sempozyumlarda buluşmayı umuyoruz.

Prof. Dr. Ahmet SARI
Prof. Dr. Fatma Öztürk DAĞABAKAN
Prof. Dr. Cemile AKYILDIZ
Prof. Dr. Ahmet Uğur NALCIOĞLU
Doç. Dr. Merve KARABULUT
Öğr. Gör. Fatih GÜLER
Arş. Gör. Kübra ÇAVUŞ
Arş. Gör. Ebrar KÖSEOĞLU

KURULLAR

ULUSLARARASI SEMPOZYUM

**Günümüz Dil, Edebiyat ve Kültür Araştırmalarında Kadın Temalı
Eğilimler**

Kuram·Yöntem·Teknikler

Onursal Başkan/Honorary Chairman

Prof. Dr. Ömer ÇOMAKLI

Düzenleyen/Organiser

Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Alman Dili ve Edebiyatı
Bölümü

Onur Kurulu/Honorary Committee

Prof. Dr. Ömer ÇOMAKLI-Atatürk Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Dilaver DÜZGÜN-Atatürk Üniversitesi Dekanı

Prof. Dr. Yılmaz ÖZBEK-Emekli Öğretim Üyesi Türkiye

Düzenleme Kurulu/Organizing Committee

Prof. Dr. Ahmet SARI-Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE

Prof. Dr. Fatma Öztürk DAĞABAKAN-Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE

Prof. Dr. Cemile AKYILDIZ -Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE

Prof. Dr. Ahmet Uğur NALCIOĞLU-Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE

Prof. Dr. Ali UTKU-Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE
Prof. Dr. Funda KIZILER EMER-Sakarya Üniversitesi TÜRKİYE
Prof. Dr. Nimet YILDIRIM-Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE
Doç. Dr. Merve KARABULUT-Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE
Dr. Öğr. Üyesi Davut DAĞABAKAN-Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
TÜRKİYE
Dr. Öğr. Üyesi Hadi BAK-Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE
Dr. Öğr. Üyesi Rahman ÖZDEMİR-Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE
Öğr. Gör. Fatih GÜLER-Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE
Arş.Gör. Kübra ÇAVUŞ-Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE
Arş. Gör. Ebrar KÖSEOĞLU- Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE

Yayın Kurulu/Editorial Board

Prof. Dr. Ahmet SARI- Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE
Prof. Dr. Fatma ÖZTÜRK DAĞABAKAN- Atatürk Üniversitesi
TÜRKİYE
Prof. Dr. Cemile AKYILDIZ -Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE
Prof. Dr. Ahmet Uğur NALCIOĞLU- Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE
Doç. Dr. Merve KARABULUT- Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE
Öğr. Gör. Fatih GÜLER-Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE
Arş.Gör. Kübra ÇAVUŞ-Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE
Arş. Gör. Ebrar KÖSEOĞLU- Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE

Bilim Kurulu/Scientific Committee

Prof. Dr. Ahmet SARI- Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE
Prof. Dr. Fatma Öztürk DAĞABAKAN- Atatürk Üniversitesi
TÜRKİYE
Prof. Dr. Cemile AKYILDIZ - Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE
Prof. Dr. Ahmet Uğur NALCIOĞLU- Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE

Prof. Dr. Gürsel UYANIK- Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE
Prof. Dr. Ali Osman ÖZTÜRK, Necmettin Erbakan Üniversitesi TÜRKİYE
Prof. Dr. Arif ÜNAL, Sakarya Üniversitesi TÜRKİYE
Prof. Dr. Ali UTKU- Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE
Prof. Dr. Funda KIZILER EMER-Sakarya Üniversitesi TÜRKİYE
Prof. Dr. Nimet YILDIRIM- Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE
Prof. Dr. Dietmar GOLTSCHNIGG, Graz Üniversitesi AVUSTURYA
Prof. Dr. Eva Parra MEMBRİVES, Sevilla Üniversitesi İSPANYA
Prof. Dr. Faruk YÜCEL, Ege Üniversitesi TÜRKİYE
Prof. Dr. Funda KIZILER EMER, Sakarya Üniversitesi TÜRKİYE
Prof. Dr. Handan KÖKSAL, Trakya Üniversitesi TÜRKİYE
Prof. Dr. Heike WIESE, Humboldt Üniversitesi ALMANYA
Prof. Dr. Kadriye ÖZTÜRK, Anadolu Üniversitesi TÜRKİYE
Prof. Dr. Krzysztof OKONSKI, Kazimierz Wielki Üniversitesi POLONYA
Prof. Dr. Kurt Wolf KÖNIG, Orta Doğu Teknik Üniversitesi TÜRKİYE
Prof. Dr. Leyla COŞAN, Marmara Üniversitesi TÜRKİYE
Prof. Dr. Marianne ZAPPEN-THOMSON, Namibia Üniversitesi NAMİBYA
Prof. Dr. Mehmet Tahir ÖNCÜ, Ege Üniversitesi TÜRKİYE
Prof. Dr. Michael HOFFMANN, Paderborn Üniversitesi ALMANYA
Prof. Dr. Mustafa ÖZDEMİR, Kafkas Üniversitesi TÜRKİYE
Prof. Dr. Nejdet NEYDİM, İstanbul Üniversitesi TÜRKİYE
Prof. Dr. Neli MİTEVA, Konstantin Preslavsky Üniversitesi BULGARİSTAN
Prof. Dr. Ortrud GUTJAHR, Hamburg Üniversitesi ALMANYA
Prof. Dr. Osman TOKLU, Ankara Üniversitesi TÜRKİYE
Prof. Dr. Otto HOLZAPFEL, Freiburg Üniversitesi ALMANYA
Prof. Dr. Rüdiger GÖRNER, Londra Üniversitesi İNGİLTERE
Prof. Dr. Salih Zeki BAYRAM, Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE
Prof. Dr. Şener BAĞ, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi TÜRKİYE

Prof. Dr. Ulrike FREYWALD, Dortmund Teknik Üniversitesi ALMANYA
Prof. Dr. Withold BONNER, Tampere Üniversitesi FİNLANDİYA
Prof. Dr. Yadigâr EĞİT, Ege Üniversitesi TÜRKİYE
Prof. Dr. Yasemin BALCI, Marmara Üniversitesi TÜRKİYE
Prof. Dr. Yılmaz ÖZBEK, Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE
Doç. Dr. Gökhan Şefik ERKURT Aydın Adnan Menderes Üniversitesi TÜRKİYE
Doç. Dr. Habib TEKİN, Marmara Üniversitesi TÜRKİYE
Doç. Dr. Elif AKTÜRK, Süleyman Demirel Üniversitesi TÜRKİYE
Doç. Dr. Max Florian HERTSCH, Hacettepe Üniversitesi TÜRKİYE
Doç. Dr. Mehmet Burak BÜYÜKTOPÇU, Kafkas Üniversitesi TÜRKİYE
Doç. Dr. Merve KARABULUT, Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE
Doç. Dr. Meryem NAKİPOĞLU, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi TÜRKİYE
Doç. Dr. Şahbender ÇORAKLI, Namık Kemal Üniversitesi TÜRKİYE
Doç. Dr. Yıldız Aydın- Dokuz Eylül Üniversitesi TÜRKİYE
Dr. Öğretim Üyesi Davut DAĞABAKAN, Ağrı İbrahim Çeçen
Üniversitesi TÜRKİYE
Dr. Öğr. Üyesi Hadi Bak- Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE
Dr. Öğr. Üyesi Rahman Özdemir- Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE
Öğr. Gör. Fatih GÜLER, Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE
Arş.Gör. Kübra ÇAVUŞ-Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE
Arş. Gör. Ebrar KÖSEOĞLU- Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE

Genel Sekreter/Secretary General

Arş. Gör. Kübra ÇAVUŞ- Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE
Arş. Gör. Ebrar KÖSEOĞLU/ Atatürk Üniversitesi TÜRKİYE

Bildiri Özetlerinin Son Gönderilme Tarihi

15.02.2024

Kabul Edilen Bildirilerin Katılımcılara Duyurulma Tarihi

01.03.2024

Bildiri Tam Metinlerinin Son Teslim Tarihi

20.07.2024

Sempozyum Tarihi

26.04.2024

Çevrimiçi Zoom ID No:993 867 572 62

SEMPOZYUM KONULARI

Dilde Kadın:

Kadın, Dil/Cinsiyet

Kadın ve Gender Etütlerinde Feminen Unsurlar

Kadın ve Dilde Feminizm

Kadın ve Dilbilim

Kadın Stereotipleri

Kadın ve Toplumsal Cinsiyet

Ekofeminizm

Kadın ve Medya

Edebiyatta Kadın:

Kadın ve Cinsellik

Kadın Mekânları

Mekân Cinsiyet İlişkisi

İdealiz Edilmiş Kadın Tipleri

Kadın ve Cinsiyetçi Yaklaşımlar

Kadın ve Edebiyat

Kadın ve Sinema

Kadın ve Roman

Teknofeminizm

Masal ve Kadın

Bilim Kurgu ve Kadın

Postmodernizm ve Kadın
Feminist Distopya
Kadın ve Medya

Kültürde Kadın:

Tarih, Roman ve Kadın
Kadın ve Göç
Kadın ve Mimari
Kadın ve Ekonomik Yaşam
Kadın ve Psikoloji
Kadın ve Toplum
Kadın ve Sağlık
Kadın ve Hukuk
Kadın ve Sanat
Kadın ve Din
Kadın ve Mekân
Kadın ve Şiddet
Kadın ve Siyaset
Kadın ve Kariyer

SEMPOZYUM PROGRAMI

	CUMA (26.04.2024)+AA1:F36		
8:30-10:00	Zoom ID:993 86757262		
10:00-10:20	AÇILIŞ KONUŞMALARİ: Alman Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanı Prof. Dr. Gürsel UYANIK, Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Dilaver DÜZGÜN		
10:20-10:40	DAVETLİ KONUŞMACI: Doç. Dr. Sümeyra BURAN UTKU (Florida Üniversitesi, İngilizce Bölümü): Bilim Kurgu 'da Kadının Temsili		
10:40-10:45	Teknik Bilgilendirme: Arş. Gör. Kübra ÇAVUŞ		
10:45-11:00	Cafe Break		
11:00-12:00	BİRİNCİ OTURUM		
	Salon 1	Salon 2	Salon 3
11:00-12:00	Literaturwissenschaft-1	Sprachwissenschaft 1	Kultur- und Literaturwissenschaft
	Prof. Dr. Ahmet SARI	Prof. Dr. Fatma ÖZTÜRK DAĞABAKAN	Prof.Dr.Sedat ADIGÜZEL
	Teknik Eleman:Devrim Şahan 05349611739	Teknik Eleman: Ahmet Can Çataltaş 05455354044	Teknik Eleman: Kübra Çavuş 05413628178
11:00-11:15	Leyla ARSAL: Bütünlüğün Lüminesansına Dalma: Gestalt Şiir	Arş.Gör. Sümeyye Betül AKBULUT TAYHAN: Divâni Lugâti't-Türk'te Kadının Dil Üzerindeki Yansımaları	Doç.Dr. Hatice ÖZKARA GÜLER: İbn Battuta'nın Kıpçak, İrakeyn ve Maverâünnehir Bölgelerindeki Kadınlara Dair Gözlemleri

11:15-11:30	Prof.Dr. Funda KIZILER EMER: Bilişsel Şiirbilim Yaklaşımıyla Leyla Arsal Poetikası	Arş. Gör. Ebrar KÖSEÖĞLU: 'Külkedisi', 'Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler,' 'Hänsel ve Gretel' Masallarındaki Üvey Annelerin Kullandığı İfadelere Dilbilimsel Yaklaşım	Doç.Dr. Gökhan Şefik ERKURT: Günter Grass'ın 'Solaklar' Öyküsünde İdeoloji ve Dia-Kültürel Bağlamda Kadın Erkek Eşitsizliği
11:30-11:45	Öğr.Gör. Dr.Gökşen YILDIRIM: Otoriteye Karşı Duran Cüretkar Şair Nilgün Marmara'nın Şiirlerinin Dişil Yazın Bağlamında İncelenmesi	Öğr.Gör. Nadezda ERYILDIZ: Gender Wirrarr der deutschen Sprache	Arş. Gör. Ayşegül AZAKLI: Sharr White'in 'Annapurna' Adlı Oyununda Kadının Karavan Heterotopyasına Müdahalesi
11:45-12:00		Prof. Dr. Fatma ÖZTÜRK DAĞABAKAN: Kadın İmajının Türkçe ve Almanca Deyimlerde Yansıması	
			12:00-13:00 Öğle Arası
13:00-13:45			İKİNCİ OTURUM
	Salon 1	Salon 2	Salon 3
13:00-13:45	Literaturwissenschaft-2	Kunst- und Literaturwissenschaft	Literaturwissenschaft-3

	Prof. Dr. Cemile AKYILDIZ	Prof. Dr. Gürsel UYANIK	Prof. Dr. Ahmet Uğur NALCIOĞLU
	Teknik Eleman: Mahmut ERDEM 05359467741	Teknik Eleman: Osman Ekin Sözer 05366803070	Teknik Eleman: Sude Aydın 05522176037
13:00-13:15	Doç. Dr. Gökhan Şefik ERKURT: Georg Trakl'in 'Die schöne Stadt' Adlı Şiirinde Teo-Politik ve Sosyo-Kültürel Bağlamda Kadın İstisması	Dr. Öğr. Üyesi Hatice DOĞAN: Hannah Höch'ün Fotomontajlarında Feminist Anlam	Dr. Öğr. Üyesi Neşe OKTAY: Kamusal Hayatın Eşiğinde. Fatma Aliye Hanımın Romanlarında Çalışan Kadınlar
13:15-13:30	Arş. Gör. Azize ALTUNSOY: Türk Şiirini 'Görünür'leştiren 'Görünmez' Kadın Çevirmen: Nermin Menemencioğlu	Dr. Öğr. Üyesi Hatice GENÇ: 'Çalılık' Romanında Doğanın ve Kadının Sesi: Ekofeminizm Perspektifinden Bir İnceleme	Doç. Dr. Süreyya İLKILIÇ: Fatma Aydemir'in 'Cinlerin Kadınları'
13:30-13:45	Sedef AÇIKGÖZ: Dune Evrenindeki Kutsal Kadınlar: Benne Geserit	Dr. Öğr. Üyesi Filiz BAYOĞLU KINA: Ekofeminizmin Politikası: Hep Yuvaya Dönmek	Dr. Öğr. Üyesi Davut DAĞABAKAN: Herta Müller ve Juli Zeh ile edebiyatta Kadın Yazar İmajı
13:45-14:00	Cafe Break		
ÜÇÜNCÜ OTURUM			
14:00-15:00	Literaturwissenschaft-4	Literaturwissenschaft-5	Literaturwissenschaft-6
	Prof. Dr. Funda KIZILER EMER	Dr. Öğr. Üyesi Davut DAĞABAKAN	Doç. Dr. Kubilay GEÇİKLİ
	Teknik Eleman: Furkan Şahin 05434290393	Teknik Eleman: Mustafa Demirci 05514023736	Teknik Eleman: Osman Ekin Sözer 05366803070
14:00-14:15	Prof. Dr. Cemile AKYILDIZ, Prof. Dr. Ahmet SARI: Edebiyatta Kötücül Anne/Kadın	Doç. Dr. Merve KARABULUT: Grimm Kardeşler'in 'Pamuk Prenses' Adlı Masalında Kadın İmajı	Dr. Öğr. Üyesi Mikail PUŞKİN: The Future is Female? Feminism and Identity Politics in Contemporary Mass Media.
14:15-14:30	Dr. Öğr. Üyesi Moldir İLGİŞHEVA: Mitolojide Kadın İmgesi (Kazak Türkleri Örneğinde)	Prof. Dr. Ahmet Uğur NALCIOĞLU: Martin Walser'in "Kaçan Bir At" Adlı Romanında Kadın İmajı	Dr. Öğr. Üyesi Yeşim Sultan AKBAY, Doç. Dr. Elif AKTÜRK: The #MeToo Movement in the English and German Literary World

14:30-14:45	Öğr. Gör.Assem KAKIMZHANOVA: Şakarim Kudayberdiuli'nin «Enlik ve Kebek» Destanındaki Kazak Kadınlarının Milli Kimliği	Doç.Dr. Süreyya İLKILIÇ: "Effi Briest" ve "L'adultera"da Kadın	Dr. Öğr. Üyesi Nağme NAYEBPOUR: Representation of Female Characters in Katherine Mansfield Stories
14:45-15:00	Dr. Öğr. Üyesi Recep BODUR: Aşık Kadınlar. Kadın İmgesi ve Kadınların Kurtuluş Reçetesi: 'Evlilik Kurumu'	Osman ÖZKAN: Robert Walsler'in "Tanner Kardeşler" Adlı Romanında Kadın İmaji	
15:00-15:10			Cafe Break
DÖRDÜNCÜ OTURUM			
15:10-16:10	Philosophie und Literaturwissenschaft	Literaturwissenschaft-7	Literaturwissenschaft-8
	Prof. Dr. Ali UTKU	Doç.Dr. Gökhan Şefik ERKURT	Doç. Dr. Merve KARABULUT
	Teknik Eleman: Ahmet Can Çataltaş 05455354044	Teknik Eleman: Sude Aydın 05522176037	Teknik Eleman: Ebrar Köseoğlu 05414147899
15:10-15:25	Doç. Dr. Hatice Özkara GÜLER: Endülü's'te Eulogius'un Açtığı Yolda Yürüyen Flora'nın Başlattığı 'Kendi Kendini Boğazlatma Akımı'	Dr. Öğr. Üyesi Seval Ayne KARACABEY: Inszenierung des Weiblichen bei Genazino	Arş.Gör. Kübra ÇAVUŞ: Elisabeth Zöller'in 'Auf Wiedersehen, Mama' Adlı Romanında Otobiyografik Yansımalar: Kadın-Anne Motifi Üzerine Bir İnceleme
15:25-15:40	Dr.Öğr.Üyesi Emre Bekir GÜVEN: Seçilmiş Masallarda Kadın Figürü	Arş. Gör. Onur YILDIZ: Tolstoy'un 'Anna Karenina' ve Safiye Erol'un 'Ülker Fırtınası' Adlı Eserlerinin Toplumsal Cinsiyet Bağlamında İncelenmesi	Eliza Borubaeva: Heinrich von Kleist'in "Şili'de Deprem" Adlı Kısa Öyküsünde Kadın
15:40-15:55	Arş. Gör.Tuğba YAZICI: 'Kendine Ait Bir Oda'da Kadın ve Edebiyat		Şeyma ERDEM: Alman Edebiyatında Kadın ve Psikanaliz: Unica Zürn Örneği
15:55-16:10	Handan Demirekin: Ionna Kuçuradi'de Değer Problemi		Sedef Açıkgöz: Berliner Schule ve Yönetmen Angela Schanalec'in Sineması Üzerine Bir İnceleme

ULUSLARARASI SEMPOZYUM

Günümüz Dil, Edebiyat ve Kültür Araştırmalarında Kadın
Temalı Eğilimler Kuram • Yöntem • Teknikler

DAVETLİ KONUŞMACI

Doç. Dr. Sümeyra BURAN UTKU

BİLİM KURGU'DA KADININ TEMSİLİ

ORCID: 0000-0003-3273-8125

Florida Üniversitesi İngilizce Bölümü

s.buranutku@gmail.com

ÖZET

Bu sunum, çağdaş bilimkurgu edebiyatında kadın bilim insanlarının temsili üzerine odaklanmaktadır. Çalışma, kadın bilim insanlarının karşılaştığı sistemik cinsiyet engellerini ve bilim topluluğu içinde yaşadıkları zorlukları incelerken, edebiyatta kadınların çoğu zaman delilik ve irrasyonellikle ilişkilendirilmesi gibi kültürel ve sosyal yapıların eleştirilmesini içermektedir. Bu analiz, bilim alanında kadınların nasıl yan karakterlerden ziyade merkezi figürler olarak sunulabileceğini ve bu sunumun bilimkurgu anlatılarına nasıl entegre edilebileceğini tartışır. Edebiyatın ve bilim topluluğunun, kadınların eşit ve gerçekçi bir şekilde başarılı olabileceği bir alan olarak nasıl dönüştürülebileceğini vurgular. Sunum ayrıca, feminist bilimkurgunun bilim ve teknoloji alanındaki ataerkil egemenliği nasıl sorgulayabileceğini ve geleneksel cinsiyet rollerini nasıl yeniden tanımlayabileceğini ele alır. Bu bağlamda, feminist bilimkurgu yazarlarının, kadın bilim insanlarının bilimkurgu içinde daha görünür ve etkili bir şekilde temsil edilmesine yönelik yeni anlatılar oluşturduğu belirtilir. Çalışma, bilimkurgu anlatılarında daha kapsayıcı ve adil bir cinsiyet temsili için feminist perspektiflerin entegrasyonunun önemini vurgular. Bu entegrasyonun, bilim ve bilimkurguda cinsiyet algılarını dönüştürmeye yardımcı olabileceği ve böylece daha eşit bir geleceğe zemin hazırlayabileceği sonucuna varır.

Anahtar Kelimeler: Cinsiyet Engelleri, Feminist Bilimkurgu, Bilimsel Temsil, Cinsiyet Çalışmaları, Bilimde Eşitlik

BİRİNCİ OTURUM

1-Dilbilim/Sprachwissenschaft

Arş. Gör. Sümeyye Betül AKBULUT TAYHAN

DÎVÂNU LUGÂTİ'T-TÜRK'TE KADIN'IN DİL ÜZERİNDEKİ
YANSIMALARI

ORCID: 0000-0002-3710-7675

Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi

Çağdaş Türk Lehçeleri Ve Edebiyatları

betul.tayhan@atauni.edu.tr

ÖZET

Dil, kültürün hem aktarılmasını sağlayan bir unsur hem de ayna görevinde kültür yansıtıcısı olarak hayatımızda önemli bir rol oynamaktadır. Dil ile kültür bu noktada birey ve toplumdan bağımsız düşünülemez konuma sahiptir. Dil, kültür aracılığı ile şekillenir, gelişme gösterir; kültür ise dil yoluyla nesilden nesle aktarılır. Sürekli bir devinim içerisinde olan dil, toplum ve bireyin üzerinde etkili olurken, toplum da dili şekillendiren önemli bir unsurdur. Dolayısıyla dil, kültür ve toplum sıkı bir ilişki içerisinde. Bireyin iletişime geçmek için bilinçli ya da bilinçsiz seçtiği her sözcük kültürel malzemenin bir parçasıdır. Bireyin kültürel kimliği kullandığı dil üzerinden izlenebilir. Aynı dil içerisinde farklı kültürlerde farklı dil kullanımları gözlemlenebilir. Bununla birlikte dil cinsiyetler arasında da ayrıştırıcı özelliğe sahiptir. Kadın ve erkekler arasında cinsiyete dayalı konuşma ve kullanım şekilleri bulunmaktadır. Cinsiyet faktörü dil kullanımı üzerinde önemlidir. Cinsiyet farklılıkları yalnızca fiziksel ve biyolojik farklılıklarla değil, dil kullanımları ile de kendini gösterir. Bireyin dil kullanımını toplumdaki rolü(meslek, medeni durum, anne-baba olması, vb.) ve cinsiyeti belirler. Cinsiyete uygun davranış biçimleri vardır. Kadından da cinsiyetine uygun bir davranış sergilemesi ve dil kullanımı beklenir. Bu durum toplumun dayattığı psikolojik bir baskının ürünüdür. Bilhassa ataerki topluluklarda kadının ikincil konumda bu-

lunması onların kendi dilleri üzerinden rahatlıkla gözlenebilir. Ancak Türk toplumunda kadın ve erkek tarihi ve sosyal süreç içerisinde birlikte rol oynamıştır. Kadın, tarih boyunca at binebilen, savaşta boy gösteren, aynı zamanda evde analık vazifesini en iyi şekilde yerine getirebilen güçlü bir statüye sahiptir. Bu çalışmada Dîvânu Lugâti't-Türk'te kadın ve kadına ait unsurlar kelime bazlı ele alınarak anlamları hakkında bilgi verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Kadın Dili, Kültür, Cinsiyet, Kültürel Kimlik.

Arş. Gör. Ebrar KÖSEOĞLU

KÜLKEDİSİ, PAMUK PRENSES VE YEDİ CÜCELER, HANSEL VE GRETEL” MASALLARINDAKİ ÜVEY ANNELERİN KULLANDIĞI İFADELERE DİLBİLİMSEL YAKLAŞIM

ORCID: 0009-0009-0843-902X

Atatürk Üniversitesi

Edebiyat Fakültesi

Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü

ebrar.k@atauni.edu.tr

ÖZET

Geçmişten günümüze özellikle küçük yaştaki çocukların okumaktan ve dinlemekten keyif aldığı masallarda yer alan üvey anneler genel olarak kötü kadın karakterler olarak bilinirler. Üvey anne karakteri herkes tarafından bilinen ünlü masal yazarı olan Grimm Kardeşlerin birçok masalında yer almaktadır. Bunlardan bazıları Külkedisi, Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler, Hansel ve Gretel 'dir. Bu masallarda üvey anne karakteri ön planda yer almaktadır. Kullandığı ifadeler genel olarak karşı tarafın canını yakar veya karşısındaki kişiyi aşağılayarak üzücü bir durum ortaya çıkar. Üvey annenin karşısında yer alan genellikle eşinin önceki evliliğinden geriye kalan çocuklardır. Külkedisi masalında olduğu gibi Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler masalında da üvey anne tarafından kötü muameleyle maruz kalan kız çocuklardır. Hansel ve Gretel masalında ise bir erkek ve kız çocuk yer almaktadır. Üvey annelerin bu çocuklara olan nefretleri sadece onlara karşı olan davranışlarından değil aynı zamanda kullandıkları ifadelerden de anlaşılmalıdır. Kullandıkları birkaç cümle veya tek bir ifade bile onların mutlu olmalarını engellemek, geleceklerini yok etmek veya onları ortadan kaldırmak için yeterli olmaktadır. Masalların birçok inceleme alanı vardır. Bu çalışmada üç masalda yer alan üvey annelerin kullandığı ifadeler dilbilimsel açıdan incelenecektir. Dilbilim dilin yapısını inceleyen bir alandır ve birçok alt dala ayrılmaktadır. Bu masallarda üvey anneler tarafından kullanılan ifadeleri daha iyi anlayabilmek için dilbilimin alt dalları olan toplumdilbilim, metindilbilim ve sözcükbilim alanlarından yararlanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Masal, Üvey Anne, Kötü Kadın, Çocuk, Dilbilim

Öğr.Gör. Nadezda ERYILDIZ

GENDER-WIRRWARR DER DEUTSCHEN SPRACHE

ORCID: 0009-0006-3904-7326

Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi

Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü

nadezda.e@grv.atauni.edu.tr

ABSTRACT

Als „Gendern“ wird eine sprachliche Gleichberechtigung zwischen Männern und Frauen oder doch eine sogenannte moderne „Lifestyle-Erscheinung“ bezeichnet. Die Diskussion um eine geschlechter-gerechte Sprache in Deutschland ist vor allem in der geschriebenen Sprache nämlich kein neues Thema. Begonnen hat sie in 60er Jahren, und zwar mit einem Schrägstrich wie zum Beispiel Bürger/-innen. Da die Frau dabei als Anhängsel des Mannes verstanden wurde, stieß es bei den Femenistinnen auf Kritik.

Für ein besseres Verständnis des Wirrwarrs um das Gender in der deutschen Sprache bedürft es nur ein Beispiel des „generischen Maskulinums“ herbeizuführen. Obgleich der Duden das generische Maskulinum quasi abgeschafft hat, wird es in der gesprochenen Sprache meist bei der Pluralbildung auf die feminine Form verzichtet. Im Singular werden hingegen die beiden Formen gebraucht. In der geschriebenen Sprache setzen die chaotischen Zustände fort. Der Duden schreibt nur die Doppelnennung oder bei der Doppelnennung die schriftliche Abkürzung mit Schrägstrich, Ergänzungsstrich oder Klammern vor. Weitere schriftliche Abkürzungen werden als „nicht amtlich“ angesehen. Im Übrigen fehlt der deutschen Gesellschaft das „Gendern“ in der geschriebenen Sprache schwer, wenn auch sie in der gesprochenen Sprache problemlos zwischen femininen und maskulinen Nennungen unterscheidet.

In dem vorliegenden Vortrag soll das Thema des Genderns in der deutschen gesprochenen und geschriebenen Sprache erläutert werden. Dabei wird diesbezügliche Diskussion in einer chronologischen Übersicht unter der Berücksichtigung der Literatur und anhand der Beispiele unter die Lupe genommen.

Schlüsselwörter: Gender, Gendergerechte Sprache, Generischer Maskulinum.

Prof. Dr. Fatma ÖZTÜRK DAĞABAKAN

KADIN İMAJININ TÜRKÇE VE ALMANCA DEYİMLERDE
YANSIMASI

ORCID: 0000-0001-9688-2295

Atatürk Üniversitesi

Edebiyat Fakültesi

Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü

fatmajale@atauni.edu.tr

ÖZET

Dil, kültürün bir yansımasıdır ve deyimler, bir toplumun değerlerini, inançlarını ve sosyal normlarını yansıtan önemli bir dil ögesidir. Bu çalışma, Türkçe ve Almanca dillerinde kullanılan deyimlerde kadın imajının nasıl şekillendiğini incelemeyi amaçlamaktadır. Deyimler, bir dilin kültürel ve toplumsal dokusunu yansıtan önemli birer dil birimi olup, toplumun değerlerini, inançlarını ve cinsiyet rollerini yansıtabilirler. Bu bağlamda, Türkçe ve Almanca deyimlerde kadın imajının incelenmesi, bu iki dilin kültürel yapılarını anlamak ve toplumsal cinsiyet rollerinin dil üzerindeki etkilerini belirlemek açısından önemlidir.

Araştırmanın metodolojisi, nitel bir içerik analizi yaklaşımını benimsemektedir. Türkçe ve Almanca deyimlerin derlendiği bir veri tabanı oluşturularak bu deyimler cinsiyet rollerine göre sınıflandırılacak her bir deyim kadın imajını nasıl yansıttığı açısından analiz edilecektir. Analiz, dilbilimsel ve kültürel bağlamları dikkate alarak yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kadın İmajı, Deyimler, Türkçe, Almanca, Toplumsal Cinsiyet, Dilbilim, Kültürel Analiz

2.Edebiyat/Literaturwissenschaft

Leyla ARSAL

BÜTÜNLÜĞÜN LÜMİNESANSINA DALMA: GESTALT ŞİİR
arsalleyla@gmail.com

ÖZET

“Dili görünür kılan yegâne göstergenin çeşitli dillerdeki alfabeler olduğu konusunda fikir birliği olsa da bu durumu son tahlilde öznel/kişiyeye özgü yahut belli bir grubun/ iktidarın kabulü olarak değerlendirebiliriz. Zira, harflere ait olduğunu düşündüğümüz sesler, bu seslerin ve harflerin bir araya getirdiği kelimeler belli bir uzlaşma sonucu ortaya çıkmıştır ve harf şekline bürünmeyen bir çizginin veya şeklin, sesin veya ritmin bir anlam içermediği bilgisi yine o uzlaşma sonucu zihnimizin bize dayattığı/ oynadığı bir oyundan ibarettir.” Zihinsel süreçler dil vasıtasıyla önce işitsel imgelere, ardından biçimbirimsel görüntülere büründürülerek kelimelere, metinlere dönüştürülür. İşitsel imgenin alfabe şeklindeki biçimbirimsel görüntüsü tarih boyunca politik, sosyolojik ve kültürel iktidarların uzlaşması sonucu ortaya çıkmış, nesilden nesile aktarılmıştır. Peki, alfabe dışında bir forma kavuşan “rastgele çizimler, muğlak formlar, bulanık şekiller ve kaotik yığılımlar” gibi biçimlerin sesbirimsel bir karşılığı olmadığını, dolayısıyla anlamdan yoksun olduğunu neye dayanarak iddia edebiliriz? Şiir, düşüncenin dil uzamında kelimeler vasıtasıyla görünürlük kazanması faaliyeti olduğu kadar, her türlü çoklu biçimsel görüngüler vasıtasıyla da ifade edilebilme sanatı olmalıdır. “Zihnin dışavurmak istediği bir eylemi, hareketi, düşünceyi hangi yolla ve ne aracılığıyla yapabileceğine neden bir sınırlandırma yahut bir ölçü konulsun ve bu sınırlandırmayı zihnin öznelliğini tanımayan bir başka zihin iktidarı dayatıyor olsun? Şiirin özneye kendini dayattığı aerodinamik her icra faaliyeti -biçimsel manada- öznel olmuş da olsa şiire dahil addedilmelidir.” Bu metinde, Abdurrahim Toprak’ın “doğaçlama” bir şekilde görünürlük kazandırdığı soyut çizimlerinin, şiirimin ontolojik dokusuyla birbirini koşutlayan ve bütünleyen, bu bütünlükten yepyeni ve her aşamada doygun bir olgunluk seviyesine erişilmiş ikinci bir bütünlük/ tamlık kazanan, “Gestalt Şiir” olarak adlandırdığım “tin-bilişsel” poetikasını, Gestalt teorisi ve Bilişsel Poetika perspektifinden yapılandırmaya çalışacağım.

Anahtar Kelimeler: Gestalt Şiir, Gestalt Teorisi, Bilişsel Poetika,

“Tin-bilişsel”, Abdurrahim Toprak.

Prof. Dr. Funda KIZILER EMER

BİLİŞSEL ŞİİRBİLİM YAKLAŞIMIYLA LEYLA ARSAL
POETİKASI

ORCID: 0000-0003-2204-3063

Sakarya Üniversitesi

İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi

Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü

fkiziler@sakarya.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada, 21. Yüzyıl Türkçe şiirinin öncü kadın şair ve eleştirmenlerinden olan Leyla Arsal'ın şiir evreni araştırılmıştır. Çalışmanın araştırma nesnelere; İncinmişlik Asidi (2018) ile Bulmak İçin Buradan Ayrılmak (2020) adlı şiir kitaplarıdır. Şiirlerin analizinde, 1970'lerin sonlarında Reuven Tsur tarafından geliştirilen ve dilimize “bilişsel şiirbilim (poetika)” şeklinde aktarılan “Cognitive Poetics” yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemin seçilmesinin başlıca nedeni; Leyla Arsal'ın kendisi tarafından da uygulanması ve hatta şairin bu kurama yeni bir bakış açısı getirmiş olmasıdır. Bu nedenle çalışmada ayrıca, Leyla Arsal'ın bilişsel poetikaya dair kuramsal çalışmalarıyla uygulamalı şiir analizlerinin bulunduğu Bakışın Serüveni (2023) adlı eleştiri kitabından ve Buzdokuz Dergisi'nde yayınlanan “Bütünlüğün Lüminansı: Gestalt Şiir” (2024) başlıklı manifestosundan da yararlanılmıştır. Çalışmanın amacı; Arsal'ın poetikasını, “bilişsel şiirbilim” yaklaşımı açısından okumak ve günümüzde popülerliği gittikçe artan bu yaklaşıma dair rafine bir açıklama sunmaktır. Bu amaç doğrultusunda poetikanın tanımı ve bilişsel poetika yaklaşımı sinoptik bir bakışla ele alındıktan sonra, Arsal'ın şiir evreni, bu yöntemin bakış açısından okunmaya çalışılmıştır. Bu şekilde çalışmada aynı zamanda kavramsal ve kılışsal açıdan “bilişsel şiirbilim”in aydınlatılması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Leyla Arsal, Poetika, Bilişsel Şiirbilim, Reuven Tsur, Araştırma Yöntemi.

Öğr. Gör. Dr. Gökşen YILDIRIM

OTORİTEYE KARŞI DURAN CÜRETKÂR ŞAİR NİLGÜN
MARMARA'NIN ŞİİRLERİNİN DİŞİL YAZIN BAĞLAMINDA
İNCELENMESİ

ORCID: 0000-0002-8651-8489

Fırat Üniversitesi, Rektörlük

Yeni Türk Edebiyatı

gyildirim@firat.edu.tr

ÖZET

Kadın erkek ilişkisinin bir güç ideolojisi olarak öne sürüldüğü toplumsal yapılar ve bu yapıyla şekillenen edebiyat kanonu içerisinde kadın; şair/yazar, okuyucu ve temsil düzeyinde sorunlu bir varoluşla karşımıza çıkar. Ana teması kadın olan dişil yazı, dildeki ve edebiyattaki eril tahakkümü sonlandırarak fallokratik yapının dışladığı tüm unsurlara yazıda alan açan olanaklı bir yazma biçimidir. Bu açıdan dişil yazı çoğulcudur, esnektir, akışkandır, kapsayıcıdır. Kadınca yazıda biyolojik cinsiyetten ziyade toplumsal cinsiyet rolleri üzerinden geliştirilen bir olumsuzlama durumu söz konusudur; alışlagelen özne-nesne ilişkileri ve bu ilişkilerin içerisinde belirginleştiği eril dil eleştirilirken hem standart dil hem de edebiyat dili kişiselleştirilerek yeniden yapılandırılır. Nilgün Marmara, bir kadın şair olarak dişil yazın içerisinde anılması gereken önemli bir isimdir. Şiirlerinde otoritenin farklı biçimlerine radikal denebilecek bir düzeyde başkaldıran, kendi ifadesiyle, Tanrı'nın canından uzattığı lokmayı "Tokum." diyerek geri çeviren cüretkâr bir şair olan Marmara, "kahkahalar" ve "ulumalar" eşliğinde hiçliğin ve tutunamayışın şiirini kaleme alır; şiirinde kadınlara, "ponponsuzlara", hayvanlara, bitkilere alan açar ve erkek-kadın, akıl-duygu, kültür-doğa, yazı-söz gibi ikili karşıtlıkları sorgulayarak/yapısöküme uğratarak dişil unsurları görünür kılar. Cümle bütünlüğünü parçalayarak anlamı kesintiye uğratan şair, duygularını kontrol etme zorunluluğu hissetmeden kendi içinden geldiği gibi yazar ve böylece eril tahakkümün öne sürdüğü aklın duygulara üstünlüğünü de reddeder. Göz ardı edilen kadın bedenine içeriden bakmayı da başaran Nilgün Marmara'nın şiir diline bakıldığında kendine özgü

bir dil geliştirdiği ve yarattığı dişil alan ile eril iktidarı parçalandığı görülür. Biz de bu çalışmamızda dişil yazının genel karakteriştiğini belirleyerek Nilgün Marmara'nın Őirlerini bu karakteriştiğe uygun olarak dişil yazın bağlamında değerlendireceğiz.

Anahtar Kelimeler: Nilgün Marmara, Dişil Yazın, Dişil Dil, Eril Dil, Yapısöküm.

3.Kültür ve Edebiyat/Kultur und Literaturwissenschaft

Doç. Dr. Hatice ÖZKARA GÜLER

İBN BATTÛTA'NIN ANADOLU, KIPÇAK, IRAKEYN VE
MAVERAÛNNEHİR BÖLGELERİNDEKİ KADINLARA DAİR
GÖZLEMLERİ

ORCID: 0000-0002-8544-2734

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü

haticeguler@ahievran.edu.tr

ÖZET

Türk toplum hayatında kadınlar son derece önemli bir yer tutar. Kadın, anne olma özelliği yanında, toplumda erkeklerle beraber, onlardan ayrılmaz ve aynı hak-yetkilere sahip bir konumda olurdu. Yalnız saray hayatında değil, saray dışında da toplumun birer üyesi olarak hareket ettikleri görülen Müslüman Türk kadınları, erkeklerle eşit ve hür bir hayat sürmüştür. Bu durumun tarihî süreçteki örneklerini gören seyyahlar, Türk kadınlarının diğer İslam bölgelerindeki kadınlarla farklılık arz eden yaşayış biçimlerini görmüşler ve eserlerinde bu hususu açıkça belirtme gereği duymuşlardır. Çalışmamızın amacı bu hususu Kuzey Afrikalı seyyah İbn Battûta'nın, seyahatnâmesi üzerinden ortaya koymaktır.

XIV. yüzyılın ilk yarısında Anadolu'yu gezen İbn Battûta, Kayseri'de Eretna beyinin hanımı Toğa Hatun ile İznik'te bulunan Orhan Gazi'nin eşi Beylun (Nilüfer) Hatun'u ziyaret etmiş ve kendilerinin seyyah ile arkadaşlarına yemek hazırlatıp ikram ettiğini eserinde anlatmıştır. Aynı eserde, Kıpçak ve Özbek hatunlarından da benzer örnekler vererek, kendilerinden tafsilatlı bir şekilde bahsetmiştir.

Bu çalışma, Anadolu, Kıpçak, Irakeyn ve Maverâunnehir sahasındaki kadın hayatını İbn Battûta'nın seyahatnâmesi üzerinden ortaya koymaktadır. İslamiyette aile yapısı, Câhiliyye dönemi diye tabir edilen dönemden sonra yeniden şekillenmeye başlamıştır. Bu yapıya Rum ile İran'ın pederşâhî aile yapısından birtakım unsurların da iltihak etmesi sonucu Müslüman kadının mevkii pek iç açıcı olmamıştır. İbn Battûta'nın gözlemleri ve

değerlendirmeleri Müslüman kadınların Mısır'da, Yemen'de, Mağrib'de iyi yaşam koşullarına sahip olmadıkları esnada, İslâm âleminin diğer köşelerinde yani, Anadolu, Kıpçak, İrakeyn ve Maverâünnehir bölgelerinde, Müslüman kadınların çoğunluğunun erkeklerle eşit statüde, muhterem, hür ve mesut bir hayat yaşadıkları yönündedir. Sonuç olarak bu ülkelerdeki hallerinden memnun olan kadınların hayatı Mağrib'den gelmiş bitaraf bir seyyahın yani İbn Battûta'nın seyahatnamesi perspektifinde incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İbn Battûta, Seyahatnâme, Kadın, Hayat.

Doç. Dr. Gökhan Şefik ERKURT

GÜNTER GRASS'IN SOLAKLAR ÖYKÜSÜNDE İDEOLOJİ VE
DİA-KÜLTÜREL BAĞLAMDA KADIN ERKEK EŞİTSİZLİĞİ

ORCID: 0000-0002-6826-7970

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü

erkurt@adu.edu.tr

ÖZET

Alman Edebiyatının tanınan temsilcilerinden Nobel Ödüllü Yazar Günter Grass Die Linkshänder (Solaklar) adlı öyküsünde toplum ve topluluklar içerisindeki ötekileştirmeye örnekler vermektedir. Toplumun ideolojik bağlamda birilerini diğerlerinden ayırmasına, ötekileştirmesine gerçekçi boyutta yaklaşırken ötekileşenlerin oluşturdukları ideolojik ve partizan toplulukların da kendi içerisinde toplumun yaptığına benzer bir ötekileştirme yapıp çatışma ortamına zemin hazırladıklarının sert bir eleştirisini de yapmaktadır. Bu çalışmada amaçlanan iç içe geçmiş bu eleştirel yaklaşımda kadınların erkek karakterler yanında uğradıkları para ve dia kültürel eşitsizliktir. Solaklar adlı öykünün sosyokültürel ve politik anlamda bir çözümleme amacıyla ele alınıp sosyolojik ve feminist inceleme yöntemleriyle analiz edildiğinde örgütsel yapıda statü ve emek-hak dengesinin ideolojik yakınlıklara rağmen kadın aleyhine bozulduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Günter Grass, Solaklar, Kadın Erkek Eşitsizliği

Arş. Gör. Ayşegül AZAKLI

SHARR WHITE'IN ANNAPURNA ADLI OYUNUNDA
KADININ KARAVAN HETEROTOPYASINA MÜDAHALESİ

ORCID: 0000-0002-6820-2384

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Türkiye

ayazakli@agri.edu.tr

ÖZET

Michel Foucault'ya göre, heterotopya, gerçek dünyada ötekinin ütopyalarının gerçekleştiği uzamlardır. Bu bakış açısına göre, çelişkili olan ve birbiriyle bağdaşmayan mekânları ardışık olarak sergileme özelliğine sahip heterotopyalar, var olan mekânlarla iç içe geçmiş olsa da toplumdaki ve normlardan koparılmış, izole edilmiş bireyleri de barındırır. Heterotopyalar bir bakıma dönemin egemen güç yapıları için de işlevseldir. Akıl hastalarının ve suçluların hastanelere ve hapisanelere zorunlu olarak girmeleri buna bir örnektir. Postmodern dünyada ise heterotopya olumlu anlamlar içerebilir ve bireylere geleneksel normların dışındaki belirli alanlarda bilinçli olarak yer alma fırsatı sunabilir. Bu çalışmada Amerikan oyun yazarı Sharr White'ın Annapurna adlı eserinde, oyunun geçtiği karavan mekânı bir heterotopya olarak ele alınmıştır. Yalnızca iki karakterden oluşan bu oyunda, yıllar sonra eski eşi Ulysses'i ziyaret eden Emma'nın Ulysses'in heterotopyasına müdahalesi Ulysses'in kurduğu düzeni bozar. Karavanın normların dışında kalan bir alan olarak tasvir edilmesi, Foucault'nun heterotopya kavramıyla uyumlu bir şekilde ele alınmıştır. Oyunda karavanın normların ve toplumsal kuralların dışında kaldığını gösterir pek çok detay vardır. Özellikle Ulysses'in alışılmadık davranışları ve Emma'nın mekânı normlaştırma çabaları, karavanın heterotopik doğasını gösterir. Emma gelişi ile Ulysses'in doğal karşıladığı fakat aslında bir heterotopya olan alanı normatif düzeye sokmaya çalışır. Özetle bu çalışmada "karavan", Foucault'nun heterotopya kavramı ve bu kavramın ilkeleri doğrultusunda incelenmiş olup Emma'nın karavan heterotopyasına müdahalesi ile bu geleneksel olmayan mekânda kadının erkek egemen heterotopyadaki rolüne açıklık getirmek amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Heterotopya, Annapurna, Heterotopyada Kadın, Karavan

İKİNCİ OTURUM

1.Edebiyat/Literaturwissenschaft

Arş. Gör. Azize ALTUNSOY

TÜRK ŞİİRİNİ 'GÖRÜNÜR'LEŞTİREN 'GÖRÜNMEZ' KADIN
ÇEVİRMEN: NERMİN MENEMENCİOĞLU

ORCID: 0000-0001-8080-599X

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Türkiye

azizealemdar@erzincan.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada, Türk şiirinin İngilizce konuşulan dünyaya tanıtımını kendine görev edinen ve bu alanda çevirmenliğin ötesinde bir sorumlulukla önemli çalışmalar ortaya koyan kadın çevirmen Nermin Menemencioğlu'nun, Türk çeviri tarihi literatürüne katkı sağlamak amacıyla tanıtılması amaçlanmıştır. Nermin Menemencioğlu, 1932 yılında Bookman dergisinde İngilizce olarak yayınladığı makalesinde Nazım Hikmet'i tanıtmış ve şiirlerinden örneklere de yer vermiştir. Böylece Nazım Hikmet'in İngilizce dilindeki bilinen ilk temsilcisi ve ilk çevirmeni olmuştur. Türk şiirinin ve şairlerinin en kapsamlı ve bütüncül şekilde tanıtılması amacıyla düzenlediği The Penguin Book of Turkish Verse isimli çeviri şiir antolojisi de bu alandaki çabasının en somut verisi olarak değerlendirilebilir. Bu çalışmada, Türk şiirini "görünür" kılmayı amaç edinen ve çalışmalarında hem çevirmen olarak hem de farklı eyleyen türlerinde sorumluluklar üstlenen Nermin Menemencioğlu'nun "çevirmen görünürlüğü" sorgulanmıştır. Bu bağlamda, Kaisa Koskinen'in doktora çalışmasında, Lawrence Venuti'nin "çevirmenin görünmezliği" kavramını açarken kullandığı üç farklı görünürlük boyutundan faydalanılmış ve Menemencioğlu'nun metinsel, yanmetinsel ve metinötesi boyutlarda bir kadın çevirmen olarak görünürlüğü incelenmiştir. Bu incelemeler sonucunda, Menemencioğlu'nun yan-metinsel ve metinötesi boyutlarda daha görünür olduğu ancak bu görünürlüğün çevirmenlik haricinde üstlendiği kimliklerle ilişkilendirilebileceği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Nermin Menemencioğlu, Nazım Hikmet, Çevirmen Görünürlüğü, Metinsel, Yanmetinsel

Doç. Dr. Gökhan Şefik ERKURT

GEORG TRAKL'IN DIE SCHÖNE STADT ADLI ŞİİRİNDE
TEO-POLİTİK VE SOSYO-KÜLTÜREL BAĞLAMDA KADIN
İSTİSMARI

ORCID: 0000-0002-6826-7970

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü

erkurt@adu.edu.tr

ÖZET

Dışavurumcu şiirin tanınan temsilcilerinden Georg Trakl, ölümden bir yıl önce 1913 tarihinde yayımladığı Die Schöne Stadt adı şiirinde doğa, mekân ve zaman olgularını ifade gücüyle ortaya koyarken şiirin kurgusuna ait dönemi ve teo-politik tavrı da eleştirmektedir. Bu çalışmada şiirde yer alan kadın motifleri şiirin tematik unsurları olan iç içe geçmiş politik ve dini otorite ile sosyo-kültürel yapı bağlamında sosyolojik, psikolojik ve feminist kavram ve inceleme yöntemleri doğrultusunda incelenmiştir. Yapılan çözümleme sonucu kadın motiflerin iki farklı sosyal grupta gözlemlenebileceği ve bunlardan bir grubun teo-politik unsurlar nedeniyle emek-hak ve statü bağlamında istismar edildiği diğer grubun ise sosyokültürel normlar ve kabuller üzerinden cinsiyetlerine göre statü ve roller üstlendikleri görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Georg Trakl, Die Schöne Stadt, Kadın İstismarı, Teo-politik Otorite

Sedef AÇIKGÖZ

DUNE EVRENİNDEKİ KUTSAL KADINLAR: BENE GESSERİT

ORCID: 0000-0002-0753-940X

Almanya

sedefacikgozz@gmail.com

ÖZET

Frank Herbert'in Dune adlı altı kitaptan oluşan bilim kurgu serisi, geniş bir evreni ve derin temaları içerirken, özellikle Bene Gesserit örgütü üzerinden politika, güç, din ve genetik manipülasyon gibi konulara odaklanır. Bu çalışma, kadın dini örgütünün kitaptaki temsilini sinemadaki yansımalarıyla disiplinler arası bir perspektifle ele almayı amaçlamaktadır. Bene Gesserit, genetik programlarıyla kurtarıcı kişiyi yani Kwisatz Haderach'ı yaratma hedefiyle faaliyet gösteren, güçlü ve gizemli bir kadın örgütüdür. Bu örgütün kitaptaki temsili, Herbert'in eserindeki derinlik ve zenginliği anlamamıza yardımcı olabilir. Ancak, bilim kurgu eserini sinemaya uyarlamak, sinemanın özgün araçlarını kullanarak aktarmak, bilim kurgunun sunduğu genişlik ve yaratıcılıktan faydalanmak, başlangıçta anlatımı daha kolay hale getirebilir gibi görünse de kendi gerçeklik algısından kaynaklanan bu kolaylık aynı zamanda anlatının ritmini ve derinliğini zorlayabilir. Çalışmanın temel odak noktası, Bene Gesserit örgütünün kitaptaki derinliğini ve anlamını sinemadaki uyarlamalarıyla karşılaştırmaktır. Bu noktada, bilim kurgu evreninin genişliği ve yaratıcılığı, sinemanın anlatı ritmini ve derinliğini etkileyebilir. Ayrıca, çalışmada örgütün kısmen dini anlatılar ve kavramların etimolojik bağlam içinde incelenmesi, kadın cemiyetinin sembolik önemini anlamamıza katkı sağlayabilir. Adaptasyonların çeşitliliği, "kutsal kadınlık" temasının sinema ve edebiyattaki aktarımlarını anlamak açısından önemlidir. Sonuç olarak, bu çalışma, Bene Gesserit örgütünü derinlemesine inceleyerek, kitap ve film arasındaki disiplinler arası etkileşimi anlamamıza katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Dune, Bene Gesserit, Sinema, Edebiyat, Komparatistik,

2.Edebiyat/Literaturwissenschaft

Dr. Öğr. Üyesi Neşe OKTAY

KAMUSAL HAYATIN EŞİĞİNDE: FATMA ALİYE HANIM'IN
ROMANLARINDA ÇALIŞAN KADINLAR

ORCID: 0000-0002-2599-1846

Artvin Çoruh Üniversitesi, Türkiye

nesedemirci@artvin.edu.tr

ÖZET

Osmanlı'da daha çok ev içinde bir yaşantı süren ve kamusal hayatta bir yere sahip olmayan kadınların iş yaşamına katılması epeyce geç bir tarihe rastlamıştır ve toplumsal birtakım mecburiyetlerin eseri olarak değerlendirilebilir. Birinci Dünya Savaşından sonra erkeklerden boşalan yerleri doldurma niyetiyle kadınlar fabrikalar, iş yerlerinin geçici sahipleri olmuşlardır. Ancak bu tarihe kadar daha çok ev içinde süren bir çalışma hayatından söz etmek gerekir.

Fatma Aliye Hanım Türk edebiyatının ilk kadın yazarıdır. Onun eserleriyle beraber romana yeni dikkatlerin girdiği görülmektedir. Tanzimat'tan sonra başlayan roman macerası daha çok erkek yazarların elinde şekillenmiştir. Hayatın içinde tanımadıkları kadınları romanın içerisinde anlatan yazarların kadını belli kalıpların içerisine sıkıştırdığı söylenebilir. Daha çok aşk hikâyeleri içerisinde ve romantik problemler etrafında çizilen kadınlara karşılık Fatma Aliye ile birlikte kadının da hayatın içerisindeki gerçeği ile birlikte çizilmeye başladığı görülür. Kadının eğitimi/ eğitimsizliği, sosyal güvenceden yoksun oluşu, geçim meselesi gibi hususlar roman için yenidir.

Roman bir kurmaca olmasına rağmen hayatın gerçeğinin de en doğal yansıtıcılarından biri olabilir. Bu çalışmada bu noktalardan hareket edilerek Fatma Aliye'nin romanlarında kadınların çalışma hayatlarına dair anlattıkları yorumlanmaya çalışarak karşılaştıkları zorluklar, çizilen sınırlar ile birlikte yazarın yol göstericiliği değerlendirilmeye çalışılacaktır. Bu yolla üzerine düşünmek için geç kalınan kadın tarihinin emek kısmının aydınlatılmasına da katkı sunulması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Fatma Aliye, Kadın, Emek, Üdî, Refet.

Doç. Dr. Süreyya İLKILIÇ

CİNLER'İN KADINLARI

ORCID: 0000-0003-1856-5272

Türk-Alman Üniversitesi, Türkiye

ilkilic@tau.edu.tr

ÖZET

Dschinns, Türkçe olarak Cinler, günümüz Alman Edebiyatının önemli yazarlarından Fatma Aydemir'in 2022 yılında yayınlanan ve birçok ödül almış olan romanının adıdır. Eserde 1970'li yıllarda iş için Doğu Anadolu'dan Almanya'ya göç etmiş olan ve yaklaşık otuz sene çalıştıktan sonra hayalini kurarak İstanbul'da aldığı dairesine daha geldiği gün kalp krizi geçirerek vefat eden Hüseyin Yılmaz ile eşi ve babalarının cenazesi için Almanya'dan Türkiye'ye gelen, ailenin birbirinden tamamen farklı diğer beş bireyinin hikâyesi konu edilmektedir. Geleneksel Türk ve Kürt ailesinde görülen ataerkil - erkek egemen yapıya rağmen Cinler romanında erkek karakterlerin silik ve zayıf konumda olmalarının aksine kadınların baskın karakterde oldukları dikkati çekmektedir. Romandaki kadın kahramanların özellikle kendi aileleri içinde söz sahibi olmaları, aile içinde buldukları konumla alakalı olmakla birlikte – anne, kaynana, büyük elti vs. olmaları gibi – özellikle Almanya'da sosyalleşmiş olan bireylerin eğitim ve maddi anlamda bağımsız olmalarının da bu durumda etkili olduğu görülmektedir. Bu çalışmada Fatma Aydemir'in Dschinns adlı romanındaki kadın karakterlerin özellikleri metin odaklı analiz çerçevesinde ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Fatma Aydemir, Kadın, Dschinns, Cinler, Almanya'ya Göç

Dr. Öğr. Üyesi Davut DAĞABAKAN

HERTA MÜLLER VE JULİ ZEH İLE EDEBİYATTA KADIN
YAZAR İMAJI

ORCID: 0000-0003-0563-0960

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi

Yabancı Diller Yüksekokulu Müdürü

ddagabakan@agri.edu.tr

ÖZET

Çağdaş Alman yazarlardan Herta Müller ve Juli Zeh gibi yazarlar, edebiyatta kadın yazar imajını şekillendiren önemli figürler arasındadır. Her ikisi de benzersiz tarzlarıyla ve edebi eserleriyle kadın deneyimini ve kimliğini derinlemesine ele almışlardır.

Herta Müller, Romanya doğumlu Alman yazardır ve rejimlerin baskıcı doğasını sıklıkla eserlerinde ele almıştır. Romanlarında sıklıkla azınlık kimliği, sürgün ve dilin politik ve psikolojik etkileri gibi temaları işlemiştir. Müller'in eserlerindeki kadın karakterler genellikle güçlü ve dirençlidir, ancak aynı zamanda toplumsal ve siyasi baskılarla mücadele ederler.

Juli Zeh de çağdaş Alman edebiyatının önemli isimlerinden. Eserlerinde genellikle bireyin özgürlüğü ve toplumsal normlar arasındaki çatışmayı işler. Zeh'in eserlerindeki kadın karakterler, toplumsal cinsiyet rolleri ve ahlaki sorumluluklarla sık sık karşı karşıya kalırlar. Ancak, Zeh'in karakterleri genellikle karmaşık ve çok yönlüdür, klasik kadın stereotiplerine sıkışıp kalmazlar.

Herta Müller ve Juli Zeh'in eserleri, kadın deneyimini çeşitli perspektiflerden ele alır ve kadın yazarların edebiyattaki gücünü ve etkisini gösterir. Onların eserleri, kadınların karmaşıklığını ve gücünü vurgulayarak, kadın yazarların toplumsal ve kültürel bağlamlardaki rollerini yeniden şekillendirir. Bu yönleriyle, Müller ve Zeh gibi yazarlar, edebiyatta kadın yazar imajını zenginleştirir ve çeşitlendirirler.

Anahtar Kelimeler: Herta Müller, Juli Zeh, Kadın Olgusu, Toplumsal Cinsiyet, Kadın Yazar

3.Sanat ve Edebiyat/Kunst und Literaturwissenschaft

Dr. Öğr. Üyesi Hatice DOĞAN

HANNAH HÖCH'ÜN FOTOMONTAJLARINDA FEMİNİST ANLAM

ORCID: 0000-0003-4301-1677

Atatürk Üniversitesi, Türkiye

hatice.dogan@atauni.edu.tr

ÖZET

Dada hareketi Birinci Dünya Savaşı yıllarında, çeşitli Avrupa ülkelerindeki savaştan kaçıp Zürih'e sığınan sanatçıların Cabaret Voltaire'de bir araya gelerek başlattığı provokatif bir "anti-sanat" hareketidir. Dada sanatçıları Birinci Dünya Savaşı'nın etkisiyle, insanlığın yarattığı kültüre, ortak insani değerlerin olduğu bir dünyaya olan inançlarını kaybetmiş, bunun yerine anlamsızlık duygusunun baskın olduğu, kurlsız ve anti-estetik bir sanat anlayışını benimsemişlerdir. Aynı yıllarda savaşın etkilerinin daha yıkıcı olduğu Berlin'deki Dada sanatçıları da oldukça politik bir sanat anlayışına sahiplerdi. Sanatın eylem yönünün baskın olduğu Dada hareketinin Weimar dönemi Berlin grubunda tek kadın sanatçı olan Hannah Höch, medyadan aldığı çeşitli fotoğraf parçalarını alışılmadık biçimlerde birleştirerek ürettiği, grotesk etkinin güçlü olduğu fotomontajları ve kolajları ile tanınmıştır. Sanatçı, fotomontajlarında toplumun çeşitli kesimlerden kişileri alaycı bir şekilde tasvir etmiş ve bu yönüyle Nazi yönetimi tarafından "yozlaşmış" olarak etiketlenen sanatçılardan biri olmuştur. Kadın bedeninin farklı canlı türleri ya da nesnelere birleştirilmesi sonucu yabancılaşma etkisinin göze çarptığı fotomontajlarında toplumda kadının yeri ve kadına yönelik bakışla ilgili feminist göndermeler dikkat çekmektedir. Bu bildiri çalışmasında çağdaş sanatta sanatın algılanma ve sanat üretim biçimlerinin kaynağı olarak kabul edilen Dada hareketinin içinde tek kadın olarak ayrıcalıklı yer edinmiş olan Hannah Höch'ün eserlerinde kadın bedenini ve toplumsal cinsiyet rolleri içerisinde kadınlık kavramını ele alış tarzını ortaya konmak amaçlanmaktadır. Sanatçının Birinci Dünya Savaşı'nın gölgesinde bir kadın sanatçı olarak yaşamı ve sanat anlayışı, bu dönemde ürettiği eserlerden

örneklerin analizi yöntemi ile anlaşılmaya çalışılacaktır. Sonuç olarak; 1960'lı yıllardan itibaren çağdaş sanatta önemli bir eğilim olan feminist sanatın tekniklerini kullanan Hannah Höch'ün, halen çok fazla değişime uğramamış olan toplumsal cinsiyet rolleri ve kadın sanatçılara yönelik ayrımcılıkla olan mücadelesi, içinde yaşadığımız çağda kadın sanatçıların yaşadıkları zorlukların daha iyi anlaşılabilmesini sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dada, Feminist Sanat, Hannah Höch, Fotomontaj

Dr. Öğr. Üyesi Hatice GENÇ

ÇALIKUŞU ROMANINDA DOĞANIN VE KADININ SESİ:
EKO-FEMİNİZM PERSPEKTİFİNDEN BİR İNCELEME

ORCID: 0000-0003-1116-7351

Akdeniz Üniversitesi, Türkiye

haticegenc@akdeniz.edu.tr

ÖZET

Ekoloji ve feminizmi bir araya getiren ekofeminizm, doğa-kadın arasında bir ilişki olmasını vurgulamaktadır. Buna göre doğa ve kadın, ataerkil sistem tarafından sömürülmekte ve tahakküme uğramaktadır. Ekofeministler, bu sömürünün birbirine bağlı olduğunu ve her ikisinin de özgürleşmesi için birlikte mücadele edilmesi gerektiğini savunmaktadır. Reşat Nuri Güntekin'in "Çalığışu" adlı romanı, kadının toplum içindeki konumunu ve doğa ile ilişkisini işleyen önemli bir yapıttır. Romanın merkezindeki Feride, kendini doğada özgür hisseden ve herhangi bir baskıya ayak uyduramayan bir kadın karakterdir. Bu karakterin çocukluğundan başlayarak yetişkinlik çağına uzanan hayat tecrübeleri, toplumsal cinsiyet rolleri, aile, eğitim ve toplum baskısı gibi olgular doğanın etrafında şekillenmiştir. Bu bağlamda ekofeminist bir mercekten yaklaşarak, kadın ve doğa deneyimlerinin bu romanda işlenme biçimlerine yakından okuma yapılacaktır. Güntekin'in bu romanına hâkim olan ataerkil sistemin doğayı ve kadınları sömürme durumları incelenecektir. Çalığışu romanı genellikle feminist bir bakış açısıyla incelenirken, ekofeminist bakış açısına yeterince vurgu yapılmaması önemli bir eksiklik olarak ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla bu eksikliğin giderilmesi ve Çalığışu'nun ekofeminist bir analizinin yapılması amaçlanmaktadır. Burada niteliksel araştırma yönteminin yanında doküman analizi tekniği de kullanılmıştır. Birincil kaynak olarak "Çalığışu" romanı, ikincil kaynak olarak ekofeminizm hakkında çeşitli kaynaklar kullanılmıştır. Metin odaklı yöntemin benimsenmesinin yanı sıra ekoeleştiri yöntemi ile çevresel birey ilişkisi ve toplumsal cinsiyet rollerin doğa üzerindeki etkisi araştırılacak ve ekofeminizm ışığında romanın genel bir değerlendirmesi yapılacaktır. Bu çalışmada elde edilen bulgular, Feride'nin özgür

kadın kimliğini oluşturma sürecinde doğanın yadsınamayacak bir rolü olduğunu göstermektedir. Doğa, Feride'ye özgürlük, g ve ilham kaynağı olmuştur. Ataerkil toplumun dayattığı kısıtlamalardan doğaya sığınarak kimliğini oluşturmayı başarmıştır. Bu bulgular, ekofeminizmin temel ilkeleriyle uyumludur.

Anahtar Kelimeler: Ekofeminizm, Kadın, Doğa, Reşat Nuri Güntekin, alıkuşu

Dr.Öğr. Üyesi Filiz BAYOĞLU KINA

EKOFEMİNİZMİN POLİTİKASI: HEP YUVAYA DÖNMEK

ORCID: 0000-0002-6244-6767

Atatürk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Felsefe

filizof@atauni.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma, artan iklim felaketleri, ekonomik çöküş, insani adaletsizlik ve eşitsizliğin hızlı yükselişine tanık olduğumuz bu günlerde gezegenin ve insanların geleceğinin, insanın gezegen üzerindeki etkisini anlayabilmesine bağlı olduğuna dikkat çekme amacına hizmet eder. İhtiyaç duyulan şeyin, biri ya da ötekini değil hem toplumsal hem de doğayla yakınlığı temel alan ekofeminizmi kavramanın önemi üzerinde durur. Çalışma, doğanın yıkımına ve kadınların tabi kılınışına zemin hazırlayan mekanist dünya görüşü, endüstriyel ve sermaye merkezli rekabetçi ekonomi ve insani sorumsuzluk kültürüne dayalı kapitalist ataerki paradigmasının yerine toplumsal ve politik ilişkilere, biyolojik ve tinsel yakınlığa, eğitim ve kolektif eylemin önemine eşit derecede yer veren yeni paradigma arayışlarının imkânını sorgular. Sorgulama Ursula K. Le Guin'in Hep Yuvaya Dönmek adlı eserini merkeze alarak, eseri ekofeminizm bağlamında değerlendirir. Sömürgeci ve cinsiyetçi bir düzenin alaşağı olmuş bir versiyonunu yazan Le Guin, başka bir dünyanın var olabileceğini göstermek ister. Eser, onun nezdinde patriyarkal toplumda ezilmelelerinden kaynaklanan deneyimlerinin kadınlara, baskı ve sömürü biçimlerini çözümlenmede eşsiz bir bakış açısı sağladığına örnek teşkil ederek, sömürü düzeninin mevcudiyetini tartışmalı hale getirir. Değişime yönelik umudu besleyerek, alternatif arayışlara kapı açar.

Anahtar Kelimeler: Ekofeminizm, Feminizm ve Doğa, Ursula K. Le Guin, Hep Yuvaya Dönmek

ÜÇÜNCÜ OTURUM

1.Edebiyat/Literaturwissenschaft

Prof. Dr. Cemile AKYIDLIZ

ORCID: 0000-0002-3395-9651

Atatürk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Alman Dili Ve Edebiyatı
yildizercan@atauni.edu.tr

Prof. Dr. Ahmet SARI

ORCID: 0000-0002-6959-8771

Atatürk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Alman Dili Ve Edebiyatı
asari@atauni.edu.tr

EDEBİYATTA KÖTÜCÜL KADIN /ANNE

ÖZET

Erkek ve kadının cins olarak birbirlerini tanımaları, birbirleriyle olumlu ilişki ve olumsuz mücadele içinde olmaları semavi metinlerde Hz. Adem ve Havva'ya, hatta ondan daha önce Hz. Adem'e itaat etmeyen, Hz. Adem gibi topraktan yaratılan Lilith'e kadar götürülür. Lilith'in Hz. Adem'e itaat etmediği için cennetten uzaklaştırılması ve Hz. Adem soyunu düşman bilmesi ile verilere göre "kötücül kadın ve annelik" imgesi de başlamış olur. Bu ilk temsillerden mitlerde, mitolojilerde, efsanelerde, masallarda hele de "üvey"lik meselesi ile "kötü anne", "kötü kadın" izleği gün yüzüne çıkar. Üveyleyler kendi öz kızlarına iyi davranırken üvey kızlarına zulmetmekte, onlara güçlerinin yetmeyeceği yükler vermektedirler. Patriyarkal sistemde kadınların kendilerine yer bulmaları, var olma savaşımı verdikleri ortadayken kadınlar her halükarda bu ataerkillikte haklarını alamamışlar, tarih boyunca da zulme uğramışlardır. Dinsel, toplumsal, kültürel, gündelik hayatta ataerkillik egemen olduğundan bu güç kadınları yok saymış, kendine benzer, erkek cinsine yakın, "femme fatale" kadın tipleri üretmiştir. Simone de Beauvoir'ın kadın haklarını savunan feminist yaklaşımlarıyla biraz hakkını gözeten kadınlar bir yandan erkek egemen zihniyetle savaşım verirken, bir yandan da cins olarak kadınlığı korumanın, ken-

di olabilmenin yollarını aramışlardır. Edebiyat tarihinde hemen her dönemde kötü kadın ve anne modeline örnek verilecek tipler mevcuttur. Hele de son dönemde elbette dünya edebiyatında örneği olduğu gibi hele de Avusturya ve Alman edebiyatında Thomas Bernhard'ın, Elisabeth Langgasser'in annelerinin kötü anne ve kötü kadın profiline sokulabileceği, Elfride Jelinek'in, Anna Waltgraud Mitsgusch'un eserlerinde kötü anne ve kadın profillerine rastlanacağı görülür.

Anahtar Kelimeler: Edebiyat, Kötü Anne, Kötü Kadın, Patriyarka, Matriyarka, Masal, Din.

Dr. Öğr. Üyesi Moldir ILGISHEVA

MİTOLOJİDE KADIN İMGESİ (Kazak Türkleri Örneğinde)

ORCID: 0000-0002-2317-7832

Atatürk Üniversitesi

Edebiyat Fakültesi Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları
Bölümü

moldir.ilgisheva@atauni.edu.tr

ÖZET

Mitolojiler, genellikle sözlü anlatılar şeklinde iletilen, bir toplumun hem yaşamını hem de kültürel gelişimini yansıtan önemli kaynaklardır. İnsanlar doğa olaylarını açıklamak için mitlerden yararlanıyor, yaratılışın sırlarını ve kökenini mitsel imgeler aracılığıyla anlamaya çalışıyorlardı. Mitler insanların toplumdaki yerini, gerçek yaşamını ve insanlar arasındaki ilişkilerini, toplum tarafından erkek ve kadınların kabul eylediği rollerini yansıtır.

Mitolojik anlatılarda karşımıza çıkan kadın kahramanlar, ilkel toplumun kadınlara karşı düşünce yapısını anlamamız ve analiz etmemiz için önemli ipuçları vermektedir. Çalışmada, Kazak mitolojisinde geçen Umay, Köklen, Su Perisi gibi önemli olumlu kadın karakterleri ile Albastı, Mıstan, Jeztırnak, Şeytankempir, Jalmawız, Könayak gibi olumsuz kadın karakterlerinin ortaya çıkış tarihine değinilmiştir. Zamanla mitlerdeki olumlu kadın karakterlerinin, yeni gelen dinin (inancın) etkisiyle kötülüğün sahibi, yeraltı dünyasının temsilcileri hâline geldiği ve zamanla iyi, kötü ruhlar hakkındaki mit değiş tokuşunda bulunduğu görülmüştür. Makalede mitolojik kadın kahramanların dış görünüşleri, karakterleri ile özellikleri ana hatlarıyla incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mitoloji, Kazak Türkleri, Kadın, Halk Edebiyatı.

Öğr.Gör. Assem KAKIMZHANOVA

**ŞAKARİM KUDAYBERDİULI'NİN «ENLİK VE KEBEK»
DESTANINDAKİ KAZAK KADINLARININ MİLLİ KİMLİĞİ**

Kazakistan Alikhan Bokeikhan Üniversitesi

Kazak Dili ve Edebiyatı Bölümü

asema_01-08-86@mail.ru

ÖZET

Şakarim Kudayberdiuli 19. asrın ortalarında Kazak bozkırlarında dünyaya gelen, yazılı edebiyatın her alanında verimli çalışan, sayısız eseri ortaya koyan şahsiyettir. Şakarim eserlerinin içeriği zengin, işlediği konuları çeşitlidir. Şakarim Kudayberdiuli'nin «Enlik ve Kebek» destanı Kazaklar arasında en tanınmış aşıklık destanlardan biridir. Destanda Şakarim Kudayberdiuli, kendi yaşadığı yüzyılın sonu ile XX yüzyılın ilk başlarındaki toplumun hâlini, zor zamanın değişik zorlukları ile dönemin gerçekleri hakkında söz eder. Yazar bu destanında zamanın gerçeklerini geniş çapta anlatmayı maksat edinmiştir. Destanın konusunu iyi anlamak için iki meseleye dikkat etmek gerekir. İlk önce neden yazar destanda tarihi dönemi anlatmaktan başladığı önemlidir. Şair 'Oyrat olayı' olarak geçen Kazaklar ile Jonğarlar'ın arasındaki savaşın sona ermesi ardından Kazak boylarının kendi arasında küçük tartışmalar olduğundan söz eder. böylece Enlik ve Kebek çiflerin acılı hikayesi daha iyi anlaşılır. Çünkü olaylar Kazakistan'ın doğusundaki boyların tartışmasını konu edinir.

Destanın büyük bir kısmı Enlik karakterinin özelliklerini tanıtmaya adanmıştır. Şakarim'in kadın kahraman Enlik karakterini detaylı anlatmadaki amacı, Kazak kadınlarının milli kimliğini tanıtmaktır. Enlik'in özellikleri ile Kazak kadınlarında bulunan cesaret, kahramanlık ve duygusallık karakterini şair, destandaki şiir mısralarında verebilmiştir. Kazakların gelenekleri, görenekleri ve milli terbiye özellikleri tüm Kazak kadınlarında bulunduğunu görebiliriz. Çalışmanın amacı gün geçtikçe gelişmekte olan dünyada millî ve ruhî değerleri koruyarak, destandaki Kazak kadınlarının kimliğin gençlerin milli terbiyesinin kaynağı olmasını sağlamaktır. Enlik karakterini analize ederek Kazak kadınlarının genel karakteristik özelliğini ortaya koymuş oluruz. Kadın

konusundaki Şakarim'in bakış açısı, görüşü destanda Enlik karakteri sayesinde Kazak kadınlarının karakterini tanımaya yardımcı olur.

Anahtar Kelimeler: Kazak Edebiyatı, Şakarim Kudayberdiulı, Destan, Milli Kimlik.

Dr. Öğr. Üyesi Recep BODUR

AŞIK KADINLAR: KADIN İMGESİ VE KADINLARIN
KURTULUŞ REÇETESİ “EVLİLİK KURUMU”

ORCID: 0000-0002-4362-2403

Amasya Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi/Mütercim Ve
Tercümanlık Bölümü

recep.bodur@amasya.edu.tr

ÖZET

20. yüzyıla kadar düşünenden ziyade, yerine düşünülen varlık olarak karşımıza çıkan kadınlar, tarih boyunca erkekler tarafından boyunduruk altına alınmış ve ötekileştirilmiş bir tür konumuna düşürülmüştür. Bilhassa 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren feminist hareketin edebiyat alanına taşınmasıyla feminist eleştiri ortaya çıkmıştır. Kadınların tarihsel süreç içerisindeki yerleri araştırılmaya başlanmış, toplumda yok sayılan konumları ve yaşadıkları sorunlar ele alınıp eleştirel bir tarzda dile getirilmiştir. Söz konusu feminist hareketlerden etkilenen yazarlardan biri de, eserleri birçok tartışmaya ve anlaşmazlığa yol açan, bunun sonucunda “Nestbeschmutzerin” (yuvasına pisleyen/ülkesini kötüleyen) olarak ün salan Avusturyalı Elfriede Jelinek’tir. Alman dilinin önemli isimlerinden olan Jelinek’in “Die Liebhaberinnen” (1975) adlı romanı, feminist hareket çerçevesinde patriarkal ve kapitalist sistemin çarpık yanlarını, kadına toplum tarafından biçilen değeri konu edinir. Bu çalışmada kadın imgesi ön planda tutularak, kadınların refah içinde bir hayat sürmelerinin aşka değil ekonomik koşullara bağlı olması, evlilik kurumunun sosyoekonomik açıdan var olmanın ve sınıf atlamanın tek yolu olarak görülmesi, ayrıca kadınların kendilerine gelecek sunan bir erkekle hayatlarını birleştirebilmeleri için verdikleri çabalar feminist eleştiri kuramı ile araştırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Feminizm, Evlilik Kurumu, Kurtuluş

2.Edebiyat/Literaturwissenschaft

Doç. Dr. Merve KARABULUT

GRİMM KARDEŞLER' İN 'PAMUK PRENSES' ADLI MASALINDA KADIN İMAJI

ORCID: 0000-0002-2106-5941

Atatürk Üniversitesi, Alman Dili ve Edebiyatı

merve.karabulut@atauni.edu.tr

ÖZET

Edebiyatın kökleri olan masallar, karmaşık ve derin yapıları nedeniyle her zaman yeni yorumlamalara olanak tanır. Bu durum özellikle kadın imajı için geçerlidir. Masallardaki en yaygın/bilinen imaj kadının itaatkâr ve pasif olduğudur. Düşmanca bir tavra karşı, aşırı pasif ve hoşgörülü olan kadın imajı, soluktur ve ikili tavrıyla karşımıza çıkar; yardım etmek ve cezalandırmak, korumak ve yok etmek, yaşam ve ölümün efendisi... Masallarda kadınların düşmanca bir ortama karşı aşılabilir bir pasiflik ve hoşgörü içerisinde bulunduğu hatta farklı sosyal statülerde bulunduğu tanık olunur. Sosyal bağlamda kadınlar, karakter özelliklerinde, davranış kalıplarında ve dış görünüşlerinde birbirinden farklılık gösterirler. Masallarda karakter olarak aktif, kararlı bir rol üstlenen kadınlara rastlayabildiğimiz gibi, tam tersine de rastlayabiliriz. Farklı biçimlerde ortaya çıkan kadınlar, ahlaki olarak da iyi ve kötü olarak ayrılabilirler. Zamanın rollerini de yansıtabilirler. Alt sınıftan ya da kırsal kesimden gelen kadın mütevazı iken, asil kadınların talepkâr ve otoriter olduğu görülür. Grimm kardeşlerin masallarına özellikle de kızlara yönelik olan masallara bakıldığında, 13-15 yaş arasında olan kız karakterlerin olağanüstü durumlar yaşadığı görülebilir. Cinsellik korkusundan, anne kız rekabetine varana dek olaylar masalın ana noktasını oluşturur. Her zaman mutlu son ile bitmeyen masallarda, kızlar ve kadınlar masal boyunca kahramanlara dönüşür. Bilinçli olarak sorunlu bir ortama girerek, savaşır ve eylemi aktif olarak etkilerler. Burada çarpıcı olan, karakterlerin güçlü bir şekilde gelişerek sonunda kaderlerini kendi ellerine alan güçlü kadınlara dönüşmesidir. Bu kadınlar, kötü niyetli kayınvalideler ve entrikacı üvey kız kardeşlerin kıskançlık, nef-

ret ve aşağılamalarıyla karakterize ettiği yeni çevrelerinde, eř, anne ve sevgili olarak geri dönmek için cesaretle, içsel gle ve çoğu zaman sihirli yeteneklerle savaşırlar. Biz de bu çalışmada Grimm Kardeşler'in "Pamuk Prenses" adlı masalında var olan kadın imajının nasıl olduğunu irdelemeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Grimm Kardeşler, Masal, Pamuk Prenses, Kadın İmajı

Prof. Dr. Ahmet Uğur NALCIOĞLU

MARTİN WALSER'İN “KAÇAN BİR AT” ADLI NOVELİNDE
KADIN İMAJI

ORCID: 0000-0002-5081-311X

Atatürk Üniversitesi, Alman Dili ve Edebiyatı

aunalci@atauni.edu.tr

ÖZET

Kadın kimdir ya da nedir? Bu soruya verilebilecek en basit cevap, erkek olmayan ya da erkeğin zıttı olandır. O zaman tek bir kadın tasvirinden söz etmek mümkün müdür? Akılda tek bir kadın imajı mı vardır? Ya da kadın denildiğinde ilk akla gelen nedir? Anne mi yoksa Hazreti Âdem ile Havva'dan beri süregelen dişi şeytan imgesi mi? Tüm bu soruları cevaplamak ve kadın sorununa değinmek, sınırları belirlenmiş bilimsel bir çalışma içerisinde ancak mümkün olabilir. Bu bağlamda, Martin Walser'in “Kaçan Bir At” adlı noveli merkeze alınarak, bu novelde kadın karakterlerin nasıl tasvir edildiği, bu karakterlerin ortak özellikleri ve farklılıkları, dönemin kültürel ve tarihsel bağlamı içinde nasıl değerlendirildikleri, dönemin toplumsal normlarını ve beklentilerini ne ölçüde yansıttıkları, iç dünyalarının nasıl işlendiği, kadın imajına yönelik bir eleştirinin olup olmadığı, varsa bu eleştirinin kendisini nasıl gösterdiği soruları üzerinden hareketle kadın imajını derinlemesine incelemeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Martin Walser, Novel, Kaçan Bir At, Kadın Olgusu, Kadın

Doç. Dr. Süreyya İLKILIÇ

EFFI BRIEST VE L'ADULTERA'DA KADIN

ORCID: 0000-0003-1856-5272

Türk-Alman Üniversitesi

Kültür ve Sosyal Bilimler Fakültesi Kültür ve İletişim Bilimleri
Bölümü

ilkilic@tau.edu.tr

ÖZET

Alman Edebiyatı ve Realist Akımın önemli temsilcilerinden olan Heinrich Theodor Fontane (1819-1898), kaleme aldığı toplum ve zaman romanlarında (Gesellschafts- und Zeitroman) 19. yüzyıl Almanyasının toplumsal bir panoramasını çizmekte ve gerçek olaylardan esinlenerek yazmış olduğu eserlerinde bilhassa o dönemdeki kadınların yaşantıları hakkında okuyucuya bilgi sunmaktadır. Effi Briest, Fontane'nin geç dönem ve hatta ölümünden önce yayımlanan son eseri olarak en çok tanınan bir eseri olmasına rağmen yazarın zaman romanları kapsamında ilk eser olma özelliği taşıyan L'Adultera maalesef özellikle Türkiye'de pek tanınmamaktadır. Konu olarak pek çok açıdan paralellik gösteren iki romanın başkahramanları Effi ve Melanie, 17 yaşında iken kendilerinden yaşça oldukça büyük kişilerle evlendirilmişlerdir. Ancak her iki roman kahramanının yaşam hikâyeleri, toplumun kuralları, gelenek ve göreneklerinin yanı sıra kendi eğitim düzeyleri, karakteristik özellikleri ve aile yapıları ile bağlantılı olarak farklılık göstermektedir. Theodor Fontane eserlerinde doğrudan bir toplumsal eleştiri yapmamasına rağmen günümüz açısından hem 19. yüzyılda Almanya'daki kadınların toplum içindeki yerlerini göstermesi bakımından hem de artık her ne kadar hukuki açıdan hak sahibi olmalarına rağmen günümüz kadınının içinde bulunduğu ve pratikte yaşadıkları ile karşılaştırılması noktasında önem taşımaktadır. Bu çalışmada her iki eser realist bakış açısı ve metin odaklı analiz ile ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Heinrich Theodor Fontane, 19. Yüzyıl, Kadın, Effi Briest, L'Adultera

Osman ÖZKAN

ROBERT WALSER'İN "TANNER KARDEŞLER" ADLI
ROMANINDA KADIN İMAJI

ORCID:0009-0006-3467-2763

ozkan.osman@gmail.com

ÖZET

20. yüzyıl İsviçre Edebiyatı'nın önde gelen yazarlarından birisi olan Robert Walser sıradışı eserleri ve anlatımıyla dikkatleri üzerine çeker. Walser'in 1906 yılında yayımlanan Tanner Kardeşler adlı romanı diğer eserleri ile kıyaslandığında romanda ilk göze çarpan, alışılmadık derecede fazla sayıda kadın karakteri bünyesinde barındırmasıdır. Walser'in kadın figürlerine bakıldığında, bunların biyografik referansları işaret etmesinin yanı sıra hizmetçi figürü ile idealize edilmiş olduğu da gözden kaçmaz. Walser'in diğer eserlerinde olduğu gibi, toplumsal norm ve bireysel özgürlük arasındaki çatışmanın ele alındığı bu romanda, toplum tarafından dayatılan kuralları reddeden karakterin hayatındaki arayışa ve çatışmaya yakından tanık olunur. Simon adındaki bu karakterin arayışında, kadın figürlerin önemli bir işlev üstlendiği ve Simon'un dünyaya bakışını etkilediği görülebilir. Dönemin toplumsal cinsiyet rollerine meydan okuyan, kendi hikayeleri ve derinlikleri olan kadın figürler üzerinden belli başlı konuların ele alındığı da göze çarpar. Bu nedenle, Walser'in Tanner Kardeşler adlı romanında kadın figürler ayrıntılı olarak irdelenerek, romandaki kadın imajı ortaya konmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Robert Walser, İsviçre Edebiyatı, Kadın, Kadın İmajı

3.Edebiyat/Literaturwissenschaft

Dr. Öğr. Üyesi Mikail PUŞKİN

THE FUTURE IS FEMALE? FEMINISM AND IDENTITY POLITICS IN CONTEMPORARY MASS MEDIA

ORCID: 0000-0003-0467-1699

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Türkiye

mpuskin@agri.edu.tr

ABSTRACT

The rise and fall of various ideologies rarely if ever occurs in and of itself, instead being a reflection of and a vehicle for global paradigmatic changes. The research focuses on the complex interrelationship between the ideologies of feminism and identity politics (IP) exploring their common history, influence on global politics and society. Feminism initially births IP, but is then subjugated, transformed and dissolved in it together with the very identity of a woman herself.

As modern society is supplanted by postmodern one, the grand ideas are replaced by their parodies – fragmented smaller stories of smaller identities. The dictatorships of majorities are replaced by the dictatorships of minorities. “Divide and conquer” strategy is utilized by the western leaders to exercise new form of hegemony over the electorate, where various minorities (BLM, LGBT, intersectional feminism, alt-right) are empowered and suppress the majority. Consequently, feminism, the struggle for equality of women, is transformed into intersectional feminism with cacophony of voices struggling for special status and privileges for various female identities, some of whom are not even biologically female.

This exploratory study considers contemporary media products such as computer games, movies, comic books as both a reflection of IP and its tool in the reshaping of the global society. The new image of a woman emerges through modern media with disturbing features: overweight, masculine, of non-traditional sexual orientation, promiscuous, violent, scatological and misandrist.

While the voices of minorities are now clearly heard, the voices of the majority of women become silenced, dissolved, suppressed.

Keywords: Mass Media, Digital Media, Feminism, Computer Games, Identity Politics

Dr. Öğr. Üyesi Yeşim Sultan AKBAY

ORCID: 0000-0001-8170-8219

Süleyman Demirel Üniversitesi,

Batı Dilleri Ve Edebiyatı Bölümü

yesimsultan.yasar@gmail.com

Doç. Dr. Elif AKTÜRK

ORCID: 0000-0001-9228-8635

Süleyman Demirel Üniversitesi

İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi

Batı Dilleri Ve Edebiyatı Bölümü

elifakturk@sdu.edu.tr

THE #METOO MOVEMENT IN THE ENGLISH AND GERMAN
LITERARY WORLD

ABSTRACT

At the turn of the millennium, in 2006, a local campaign in New York to bring voice to the sexual harassment and abuse, especially in the workplace, went viral—eventually changing the world. It was the American civil rights activist Tarana Burke, who coined the term and initiated the MeToo campaign on the social platform called MySpace, to encourage women to stand tall and speak up their stories to raise awareness on the issue of sexual violence survivors. The phrase rebloomed in 2017 when actors embraced the MeToo hashtag on Twitter, raising international awareness in no time and trending in more than eighty countries. Justly, the movement has become a part of the fourth-wave feminism for using social media to address issues like body shaming and rape culture. This being the case, the transnational movement proves that it is far from falling into oblivion and continues to embrace all sorts of platforms including the literary world. The present paper, thus, aims to explore the #MeToo movement and its influences in the English and German literary worlds. Regarding the indispensable fact that literature serves as a tool to reflect everything concerning human and human feelings, it would be timely to mention Parul Sehgal's emphasis in

his The New York Times Review “#MeToo Is All Too Real: But to Better Understand It, Turn to Fiction” (2019) about the importance of how literature serves to spread our stories of sexual abuse. Considering the fact that the paper is a descriptive one, it could be stated that its methodology – descriptive method – was employed accordingly.

Keywords: #MeToo movement, Fourth-wave Feminism, Contemporary English Literature, Contemporary German Literature.

Dr.Öğr. Üyesi Nağme NAYEBPOUR

REPRESENTATION OF FEMALE CHARACTERS IN
KATHERINE MANSFIELD'S SHORT STORIES

ORCID: 0000-0002-6838-7876

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi

İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü

nnayebpour@agri.edu.tr

ABSTRACT

The New Zealand-born English writer Katherine Mansfield (188-1915) depicts female characters endowed with a profound self-reflective capacity. Central to Mansfield's portrayal is the awakening power of the female mind and its capacity for sympathy towards the male or patriarchal perspective. Through her narratives, Mansfield illustrates how the female characters' minds possess the cognitive potentiality necessary to bridge the divide between their own consciousness and that of the male characters. Hence, Mansfield explores the gender dynamics through the theme of the duality of male and female mentality. In her short stories such as "Psychology," "Life of Ma Parker," "Miss Brill," and "Mr and Mrs Dove," Mansfield highlights female characters' transformative potential for sympathy. Despite the inherent complexities of male-female mentalities and perspectives, Mansfield highlights how female protagonists possess the agency to reconcile the seemingly divergent nature of these two dimensions through the force of their sympathy. By emphasizing the capacity of female characters to sympathize with male counterparts, Mansfield challenges the traditional gender norms and underscores the significance of mutual understanding in fostering harmonious relationships. As this paper argues, through nuanced character portrayals and insightful narratives, Mansfield's exploration of the duality of male and female mentality offers profound insights into the dynamics of gender relations and the female characters' potential for sympathy

Keywords: Feminist Criticism, Female Mind, Patriarchal Order, Sympathy, Katherine Mansfield

DÖRDÜNCÜ OTURUM

1.Edebiyat/Literaturwissenschaft

Dr. Öğr. Üyesi Seval Ayne KARACABEY

INSZENIERUNG DES WEIBLICHEN BEI GENAZINO

ORCID: 0000-0002-8804-3325

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

sevala@mu.edu.tr

ABSTRACT

Inszenierung des Weiblichen bei Genazino

In den Werken von Wilhelm Genazino nehmen Frauen viel Platz ein. Selbst in den Titeln seiner Werke sind Frauen präsent. Frauen und deren Probleme werden in unterschiedlichen Situationen dargestellt. Beispielsweise das Alltagsleben der Frauen in Cafés, im Arbeitsalltag sowie in Freizeit und Konsumverhalten. Aber auch Sehnsüchte, Wünsche und Herausforderungen von Frauen werden aufgegriffen. In "Eine Frau, eine Wohnung, ein Roman" inszeniert Wilhelm Genazino die Frau im Kontext ihrer Wohnung als dem zentralen Schauplatz ihres Lebens. Durch die Beschreibung der Wohnung wird zugleich die Persönlichkeit der Bewohnerin offenbart, ihre Wünsche, Sehnsüchte und Träume. Die Wohnung erscheint nicht nur als physischer Ort, der Sicherheit und Rückzugsmöglichkeiten bietet, sondern auch als Reflexion der inneren Welt der Protagonistin. Durch die Beschreibung ihrer Wohnung werden ihre Gedanken, Emotionen, Beziehungen, innere Konflikte und Traumata vermittelt. Dabei zeigt ihre Beziehung zu ihrem Wohnraum, wie sie sich in der Welt positioniert und wie sie sich selbst wahrnimmt, nämlich einsam und isoliert. Gleichzeitig schafft Genazino eine Atmosphäre, die es dem Leser ermöglicht, sich in die Gedanken und Gefühle der Protagonistin einzufühlen. Mit Wilhelm Genazinos Werk "Eine Frau, eine Wohnung, ein Roman" soll dabei auch die Darstellung einer Frau zwischen Sehnsucht und Realität analysiert werden. Indem der Roman dieses Spannungsverhältnis von Sehnsucht und Realität zur Darstellung bringt, reflektiert der Text zugleich Möglichkeiten

und Bedingungen der Imagination - die hier als eine spezifisch weibliche Imagination inszeniert wird. In diesem Beitrag wird dieses spannungsvolle Verhältnis von Sehnsucht und Realität untersucht: leitend sind dabei Fragen aus dem Kontext des spatial turn und des material turn: Inwiefern zeigen sich in Genazinos Beschreibung der Protagonistin im Verhältnis zu ihrem Wohnraum soziale Strukturen der Gesellschaft insgesamt? Inwiefern entwerfen die Objekte in ihrer Wohnung, ihr Umgang mit diesen Objekten und ihre eigenen Bewegungsmuster in ihrem Interieur ein ‚Psychogramm‘, ein Abbild ihres Seelenlebens? Und inwiefern ist dieses spezifisch weibliche Psychogramm kritisch zu bewerten, wenn es von einem männlichen Autor verfasst wurde und daher möglicherweise Gender-Projektionen enthält? Werden diese im Text mitreflektiert, oder vermittelt die Erzählinstanz den Anspruch auf unmittelbare Wiedergabe authentischer weiblicher Empfindungen? Diese Fragen sollen im Mittelpunkt des Beitrags stehen. Die Analyse wird punktuell ergänzt durch Seitenblicke auf die Romane „Das Glück in glücksfernen Zeiten“, „Leise singende Frauen“.

Schlüsselwörter: Interieur, Frauenfiguren , Material Turn, Imagination, Wilhelm Genazino

Arş. Gör. Onur YILDIZ

TOLSTOY'UN «ANNA KARENİNA» VE SAFİYE EROL'UN
«ÜLKER FIRTINASI» ADLI ESERLERİNİN TOPLUMSAL
CİNSİYET BAĞLAMINDA İNCELENMESİ

ORCID: 0000-0001-5641-2539

Atatürk Üniversitesi Rus Dili ve Edebiyatı
onur.yildiz@atauni.edu.tr

ÖZET

Kadın yeryüzündeki varlığı ilk insanın yaratılmasıyla söz konusu olmuştur. Bununla birlikte kadına dair sorular ve sorunlar da bir o kadar eskiye dayanmaktadır. Avcı toplayıcı insanların arasında toplumsal cinsiyet eşitsizliği olduğuna dair bulgular çok azdır. Toprağın işlenmesi ve tarım aletlerinin kullanılmaya başlanmasıyla kadın arka plana itilmiş ve erkek, kas gücünün getirdiği ayrıcalığa dayanarak kadına üstünlük kurmuştur. Sanayi Devrimine kadar olan süreçte birçok toplumda kadın eve hapsedilmiş ve söz hakkı verilmemiştir. Sanayi Devrimi sonrası insan gücüne ihtiyaç duyulmasıyla kadınlar evden çıkmaya ve iş hayatında kendine yer bulmaya başlamıştır. Kadının özgürlüğünü kazanmasından korkan eril zihniyet kadına farklı ücret ödeyerek onun bağımlılığını devam ettirmiştir. Kadının tahakkümü altında tutmaya çalışan eril zihniyet bunu roman gibi edebi eserleri kullanarak devam ettirmiştir. O dönem 'erkek yazar, kadın okur' anlayışı vardır. Bunu kullanan eril zihniyet roman vasıtasıyla ideal kadını çizmiş ve bunu roman aracılığıyla kadınlara aktarmıştır. Feminizm hareketlerinin başlamasıyla dayatılan bu algı kırılmaya başlamış ve kadınlar erkeklerin onlara çizdiği sınırın ötesine geçmeye başlamıştır. Nitekim bu değişim edebi eserlerde de gözükür. 19. Yy. Rus edebiyatı yazarlarından olan L.N. Tolstoy 'Anna Karenina' romanında o döneme kadar çizilen kadın portresinden farklı bir kadını eserinde tasvir etmiştir. O döneme kadar kadın sosyetenin onlara çizdiği sınırlar içerisinde günlük hayatını ve kaçamak aşklarını yaşarken Anna, onlardan farklı olarak göz önünde yaşamaya başlamıştır. Toplumun gözünde bu kabul edilemez bir davranıştır. Bundan dolayı Anna toplum tarafından ayıplanır ve dışlanır. Bütün bunlara rağmen

Anna onların değer yargılarına uymayı reddeder ve intihar eder. 20. Yy. Türk kadın yazarlarından olan Safiye Erol da eserlerinde kadını işler. Onun eserlerinde kadın aşk uğruna hüsrana uğrar. Ancak eserin ilerleyen bölümlerinde uğradığı yıkımdan kurtulur ve ayağa kalkar. Erol'un 'Ülker Fırtınası' adlı eserindeki Nuran karakteri yurt dışında eğitim gören bilgili ve entelektüel bir kadındır. Ülkeye döndüğünde tanıştığı Sermet ile yakınlaşır ve bu onun yıkıma uğratar. Sermet, eğitimi olmayan bir çalgıcıdır. Nuran, Sermet ile arasındaki uçuruma rağmen onunla birlikte olur. Ancak Sermet şark zihniyetinde bir erkektir ve evlidir. Nuran'a bunu söylemez. Bir tesadüf sonucu Nuran, Sermet'in evli olduğunu öğrenir ve ondan ayrılır. Bu ayrılıp barışmalar roman boyunca devam eder ancak en nihayetinde aynı coğrafyada yaşasalar da kültür farkı onları ayırır. Nuran, Batı'da eğitim görmüş bir kadındır. Sermet ise Doğu'nun kendine özgü bilgisiz, cahil erkeğidir.

Bu çalışmada 'Anna Karenina' ile 'Ülker Fırtınası' adlı romanlar karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Anna ile Nuran karakterleri toplumun onlara dayattığı rolleri reddetmiştir. Yazgılarını kendileri belirlemiştir. Roman boyunca her iki kadın karakter de yıkıma uğramış, hayal kırıklıkları yaşamış ve yalnız bırakılmışlardır. Ancak bütün bu yaşadıkları onları yıldırılmamış, aksine onlara güç vermişlerdir. Anna, Nuran'dan farklı olarak erkek bir yazarın kaleminden çıkmıştır. Bundan dolayı Anna'nın kaderi Nuran'ın kaderinden farklı olmuştur. Nuran, bütün zorlukları aşip kendi kaderini eline alırken; Anna zorlukları aşmasına rağmen eserin sonunda ölüme mahkûm edilmiştir.

Sonuç olarak Anna Karenina ve Ülker Fırtınası adlı eserler kadının toplumdaki yerine değinmişlerdir. Her iki eser de yazıldığı dönemin kadına bakış açısını yansıtmaktadır. Bundan dolayı onlara layık görülen sonlar da o dönemin şartlarının bir gerekliliğidir.

Anahtar Kelimeler: Rus, Türk, Edebiyat, Toplumsal Cinsiyet, Karşılaştırma, Edebiyat.

2.Edebiyat/Literaturwissenschaft

Arş. Gör. Kübra ÇAVUŞ

ELİSABETH ZÖLLER'İN "AUF WIEDERSEHEN, MAMA"
ADLI ROMANINDA OTOBİYOGRAFİK YANSIMALAR:
KADIN-ANNE MOTİFİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

ORCID: 0000-0001-6373-5272

Atatürk Üniversitesi

Edebiyat Fakültesi

Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü

kubracavus@atauni.edu.tr

ÖZET

Alman çocuk ve gençlik edebiyatı yazarı olan Elisabeth Zöller 100'den fazla kitabında sadece neşeli ve heyecan verici değil, aynı zamanda çocuklar ve gençler arasında şiddet gibi sosyo-politik olarak güncel konular hakkında da yazmıştır. Öfke, savaş, korku, şiddet, keder ve ölüm gibi temaları eserlerinde ele almıştır. Zöller'in eserleri çeşitli dillere çevrildi ve birçok ödülle onurlandırılmıştır. Zöller'in kaleme aldığı "Auf Wiedersehen, Mama" adlı roman, yazarın hayatından izler taşımaktadır. Zöller kendi hayatında yaşamış olduğu en büyük acıyı günlük olarak yazmıştır. Zöller ölüm hakkında daha çok düşünülmesi gerektiği kanaatinde. Herkes için doğum ve ölüm hayatın başlangıç ve bitiş noktasıdır diye ifade etmektedir. Zöller romanında annenin evde olan etkisini, rolünü günlük tutarak yansıtmıştır. Anne- kız ilişkisini anlatan roman, annenin aileyi ölüme hazırlaması çok trajiktir. 13 yaşında olan Flora annesinin kanser olduğunu öğrenir ve hayatının en zor sınavına tabi tutulur. Bir genç kız olarak ölüme adım adım yaklaşan annesinin sürecine dâhil olur. Çocuklarına ölümü ve sonrasını anlatan anne, çocukları hayata hazırlamak istese de başarılı olamaz. Annenin uzun dönemler hastanede kalması sonucunda çocuklar ve eşi evde annesiz- kadınsız olmaya alışmak zorunda kalırlar. Pazar sabahı yapılan kahvaltılar, aile sohbetleri, tatiller, aile içi etkinliklerin yerine evde bir yas ve renksiz bir yaşam oluşur. Gerçek bir hikâyeden esinlenen romanda anne figürün önemine dikkat çekilmek istenmiştir. Evde bağlayıcı rol oynayan anne-kadın fi-

gürü aile hayatının en temel taşı olarak görülebilir. Kadın olmanın sadece annelikten oluşmadığını, kendi benlik ve kişiliği ile bir kimliğe sahip olduğu kabul edilmesi gerekmektedir. Ayrıca romanda: ölüm, tanrı, ölümden sonra ki hayat, sorgulama, aile olmanın önemi, kardeşlik bağı, kanser hastalığı hakkında bilgi, dayanışma, yardımlaşma, çocuklar ölüme hazırlanır, ergenliğin sorunları, aşk, arkadaşlık, masallalar, şiir, edebiyat gibi birçok konu ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Elisabeth Zöllner, Ölüm, Kadın, Anne, Hastalık, Çocuk Edebiyatı

Eliza BORUBAEVA

HEINRICH VON KLEIST'IN "ŞİLİ'DE DEPREM" ADLI KISA ÖYKÜSÜNDE KADIN

ORCID: 0000-0001-9205-9605

Doktora öğrencisi

Atatürk Üniversitesi

Edebiyat Fakültesi Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

elizaborubaeva0@gmail.com

ÖZET

Hayatının neredeyse tamamı yollarda geçmiş olan Alman edebiyatının ünlü yazarı Heinrich von Kleist, ele almış olduğu eserleriyle birçok okurun ilgisini çekmeyi başarmış bir yazardır. Yaşadığı dönemin yarattığı/verdiği huzursuzluk ve radikalizm, seyahatlerinin sebebi olarak bilinir. Sadece kız kardeşiyle iyi anlaşabilen yazarın hayatı hep bunalımlar ve krizlerle geçer. Yaşadığı bunalımların ve geçirdiği krizlerin, erken yaşta annesini kaybetmesiyle bağlantılı olduğu öne sürülür. Dolayısıyla eserlerinde trajik sahneleri ağırlıklı olarak ele aldığını görmek mümkündür. Bu trajik konuların yanı sıra, kadın ve onların yaşadığı çeşitli olaylara yer vermiş olması dikkatlerden kaçmaz.

Merkez noktasını din ve ölüm motifinin oluşturduğu Şili'de Deprem adlı kısa öyküde, yasak aşka tutulmuş iki gencin hikayesi anlatılır. Eserde toplumun sınıfsal ve dini görüşü nedeniyle cezalandırılan bir kadının acılarına tanıklık etmek mümkündür. Babası tarafından özgürlüğü kısıtlanarak manastıra kapatılan başkahramanın, sevgilisinden hamile kaldığı ortaya çıkar. Dini şartlara aykırı olduğu için ölüm cezasına çarptırılan bir kadının öyküsü, çalışmanın odak noktasını oluşturmaktadır. Ben anlatıcı tarafından aktarılan öykü, yasak aşkın kadına çizdiği/sunduğu dini sınırlar çerçevesinde anlatılır. Eserlerinde trajik konulara değinen Kleist'in sosyal sınıflar/statüler arasındaki hiyerarşik ayrımcılığa eleştiride bulunduğu açıktır. Söz konusu çalışmada, tüm bunlar göz önünde bulundurularak eserdeki kadın imajı ve toplumdaki kadının konumunu değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelime: Heinrich von Kleist, Kadın İmajı, Ölüm, Din Olgusu.

Şeyma ERDEM

ALMAN EDEBİYATINDA KADIN VE PSİKANALİTİK: UNİCA
ZÜRN ÖRNEĞİ

ORCID: 0009-0005-5827-2265

Atatürk Üniversitesi, Türkiye

seyma.erdem14@ogr.atauni.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma ile öncelikle Alman edebiyatında kadının önemi ve psikanalitik ele alınacaktır. 20. yüzyıl edebiyattan politikaya önemli bir dönemi ifade eder. Savaş sonrası Alman ve dünya edebiyatında kadın yazarlar düşüncede, yaşantıda ve toplumda kendine yer edinme çabasıdadır. 20. yüzyıla kadar kadın yazarlar edebiyatta kendilerine yer bulamamaktaydılar. Eserlerinde ya eşlerinin ad ve soyadını ya da takma erkek adlarını kullanarak edebiyatta kendilerine yer bulmaya çalışıyorlardı. Bu çalışma 20. yüzyıl alman kadın yazarlarından biri olan Unica Zürn'ün "Yasemin Adam" adlı eserini psikanalitik açıdan ele almanın yanı sıra bu süreçte kadınların edebiyattaki yerini ve psikolojilerini nasıl etkilediğini ve toplumsal eşitsizliğin kadın psikolojisine etkisini ele alınması arzulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Edebiyat, Psikoloji, Unica Zürn, Yasemin Adam

Sedef AÇIKGÖZ

BERLİNER SCHULE VE YÖNETMEN ANGELA SCHANELEC'İN SİNEMASI ÜZERİNE BİR İNCELEME

ORCID: 0000-0002-0753-940X

Almanya

sedefacikgozz@gmail.com

ÖZET

Berliner Schule (Berlin Okulu), Alman sinemasında 1990'ların ortalarında ortaya çıkan bir sinema akımıdır. Bu akım, özellikle Berlin'deki DFFB (Deutsche Film- und Fernsehakademie Berlin) gibi film okullarından çıkan genç yönetmenler tarafından benimsenmiştir. Berliner Schule'nin temelini atan isimler arasında Christian Petzold, Angela Schanelec, Thomas Arslan ve Christoph Hochhäusler bulunmaktadır. Bu akım, genellikle daha durağan, uzun plan sekansları olan, sakin temposu ve nesnel bir görsel stile, minimalist anlatı yapısına ve genellikle karmaşık karakter ilişkilerine odaklanan görece olarak düşük bütçeli filmleri içerir. Bu bildiride odak noktamız kendisine has sinemasıyla dikkat çeken yönetmen Angela Schanelec ve sinemasıdır. Schanelec'in filmleri genellikle iç çatışmalar, iletişimsizlik ve insan ilişkilerinin zorluğu gibi temaları ele alıyor. Hayatın içinden ve daha zamandan sıyrılmayan bir anlatım tarzı kullanarak, karakterler arasındaki gizli duygusal dinamikleri araştırır. Filmlerinde genellikle anlatıyı minimal ve soyut bir şekilde işler, izleyiciye düşünmeye ve duygusal bağ kurma hususunda özgür bırakır. Berliner Schule sinemada geleneksel hikâye anlatımından uzaklaşarak, atmosfer, görsel kompozisyon ve karakterler arasındaki sessiz etkileşimlere odaklanan bir yaklaşım benimser. Okul, Alman sinemasına yeni bir estetik ve düşünsel boyut kazandırmış, genç yönetmenlere ve izleyicilere farklı bir sinema deneyimi sunmuştur. Angela Schanelec'in sineması da bu akımın temel özelliklerini yansıtarak, izleyiciye düşündürücü ve duygusal olarak zengin deneyimler sunar. Bu bildiri, Berliner Schule'nin genel özelliklerini ve Angela Schanelec'in sinemasının bu akıma minimalist ve düşündürücü şekilde nasıl katkı sağladığını anlatarak günümüzde sinemanın önemini vurgular.

Anahtar Kelimeler: Berliner Schule, Angela Schanelec, Sinema

3.Felsefe ve Edebiyat/Philosophie und Literaturwissenschaft

Doç. Dr. Hatice ÖZKARA GÜLER

ENDÜLÜS'TE EULOGIUS'UN AÇTIĞI YOLDA YÜRÜYEN
FLORA'NIN BAŞLATTIĞI "KENDİ KENDİNİ BOĞAZLATMA"
AKIMI

ORCID: 0000-0002-8544-2734

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Kırşehir, Türkiye

haticeguler@ahievran.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Müslüman bir baba ile Hıristiyan bir aneden dünyaya gelen ve Eulogius'un açtığı yolda yürüyen Flora adlı bir kızın başlattığı süreci ortaya koymaktır. Boynu daha önce uçurulan papazlardan birinin kız kardeşi olan Mary adında genç bir rahibe ile birlikte Flora, Resûlullâh'a hakâret-küfür savurma günahı ve suçunu işledi. Kendisi de bu yolda hapse düşmüş bir kimse olan Eulogius, burada Flora'ya karşılıksız aşık olmuş biri olarak kıza karşı bütün ikna edici hitâbetini kullanarak esasen kapıldıkları "kendilerini feda etme tutkusu" nun ürpertileri içinde yuvarlanıp duran sevgilisini ve onunla birlikte hapse atılmış kız arkadaşı Mary'yi idam sehпасına gitmeye teşvik edip cesaretlendirmiştir. Bu şekilde "kendi kendini boğazlatma akımı" Cordoba piskoposu Eulogius'un 859'da I. Muhammed tarafından boynu uçurulana kadar sürüp gitmiştir.

Endülüs Emevî emîri II. Abdurrahman'ın sınırları ihlal eden Hıristiyanların üzerine seferler düzenlediği günlerde, Cordoba Hıristiyanlarından kaynaklanan asıl sorun içeride yaşanıyordu. Esasında Hıristiyanlar, yöneticiler tarafından herhangi bir kısıtlama yaşamadan diledikleri gibi tapınmakta özgürdüler. Endülüs'teki genel eğilim bu idi ama yer yer "kâfir" yöneticinin kurallarına uymaya karşı çıkan tutkulu ve heyecanlı unsurlar da vardı. Hıristiyanlar karşıtlarını sevmek şöyle dursun kurban olmak uğruna onları lanetlemek ve dinlerine sövüp saymak için ellerinden geleni yapmaktaydılar.

Kastî olarak dinsel çatışmalara yol açmak ve bir başka inancı aşağılamak suretiyle ölüm cezasını öngören bir yasaya bilerek

karşı gelmek kurban olmak değil; intihardır. Bu intiharlarda başı çeken Cordoba'da tanınmış bir aileden gelen ve Hıristiyanlığa bağlılığı ile tanınan Eulogius idi. Genç rahibin destekçileri arasında Hıristiyan annesi tarafından gizlice eğitilmiş olan Flora adında bir kız da vardı. Flora, yıllar boyu bir Müslüman gibi davrandı ama sonunda Eulogius'un davranışına benzer bir fedakarlık ve coşku ile ve İncil'deki "Beni inkar edeni cennetteki Babamın önünde ben de inkar edeceğim" gibi bölümlerden etkilenerek erkek kardeşinin evinden kaçıp Hıristiyanlara sığındı. Flora ve arkadaşı Mary Kasım 851'de idam edildiler. Aynı sonu Muhammed ve dinine lanetler yağdırmaya devam ettiği için Eulogius da tattı. Bu yolda hayatını kaybeden martirlerin sayısı kırk dörde kadar vardı. Liderlerinden yoksun kalan kurbanların cesaretleri kırılmıştı. Sonuç olarak onların bu çılgın adanmışlıklarından bir daha söz edilmedi.

Anahtar Kelimeler: Flora, Eulogius, I. Muhammed

Dr. Emre Bekir GÜVEN

SEÇİLMİŞ MASALLARDA KADIN FİĞÜRÜ

ORCID: 0000-0002-1789-1730

Siirt, Türkiye

emrebekirguven@gmail.com

ÖZET

Sadece Alman kültür ve edebiyatı çerçevesinde Alman coğrafyasına değil, geniş bir coğrafyaya hitap eden Grimm masalları, literatüre birbirlerinden oldukça farklı çalışma alanları sunmaktadır. Bunlardan biri de hiç kuşkusuz kadın figürlerinin sunulma şekilleridir. Grimm masallarında yer alan kadın figürler kimi zaman hizmetçi veya tutsak, kimi zaman cadı veya büyücü, kimi zaman prenses veya kraliçe gibi birçok farklı şekilde sunulabilmektedir. Bu sunulma şekillerine, kadınlara dair toplumsal yaklaşımı belirleme ve anlamada araştırmacı tarafından işlevsel bir araç olarak başvurulabilir. Grimm Kardeşler'in, masallara ne ölçüde müdahale ettikleri tartışmasından bağımsız olarak, Grimm masalları yazar kalemiyle üretilmiş masallar değillerdir. Sözlü gelenek ile aktarılmış halk masalları olmaları nedeniyle, Grimm masalları kadınların toplumsal yapı içerisindeki konumlarına dair bilgi aktarabilmektedirler. Anlatılagelen bu masallara nelerin eklendiğini veya bu masallardan nelerin çıkarıldığı gibi sorulara yanıt vermek ve sonuç olarak söz konusu masalların ne ölçüde dönüştüğünü belirlemek güçtür. Ancak 19. yüzyılın ilk çeyreğinden, yani yazılı kaynağa geçirildikten sonraki süreç için bunu belirlemek mümkündür. Nitekim bu dönemden sonraki baskı karşılaştırmalarında da toplumsal normlara dair birtakım müdahalelerin olduğu görülebilir. Dolayısıyla masalın, her ne kadar kurmaca türler arasında gerçeğin sınırlarını fazlasıyla zorlayan hatta aşan bir tür olduğu genellikle kabul edilse de, kadınların toplumsal konumu üzerine gerçekçi veriler sunduğu söylenebilir. Bu çalışma, Grimm Kardeşler'in seçilmiş masalları üzerinden kadın figürleri irdelemekte ve bu sayede kadınların toplumsal yapı içerisindeki çeşitli konumlarını ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Grimm Masalları, Grimm Kardeşler, Masal Figürleri, Kadın.

Arş. Gör. Tuğba YAZICI

KENDİNE AİT BİR ODA'DA KADIN VE EDEBİYAT

ORCID: 0000-0001-9202-8462

Atatürk Üniversitesi

Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü

tugba.yazici@atauni.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmanın amacı kadın ve edebiyat ilişkisine eğilerek, erkek egemen edebiyat alanında kadının konumunu ve edebiyattaki temsilini Virginia Woolf örneği üzerinden ve onun Kendine Ait Bir Oda isimli çalışması ekseninde tartışmaya açmaktır. Edebiyat eserleri toplumsal olguların bir yansıması olup, Virginia Woolf modern edebiyatın önde gelen figürlerinden biri olarak eserleriyle, kadın deneyimini ve kadınların edebiyattaki rolünü ele alan tartışmalara önemli katkılar yapmış bir isimdir. Woolf, özellikle söz konusu denemesinde, kadın yazarların yaratıcılığının toplumsal cinsiyet rolleri ekseninde nasıl sınırlandırıldığı ve bu sınırlamaların nasıl aşılabileceği konusundaki düşüncelerini ele alır. Kadınların edebiyatta veya diğer sanatsal mecralarda görünür hale gelebilmelerinde maddi bağımsızlıklarına ve kişisel alanlara kavuşmalarının önemini vurgular. Woolf bu sayede feminizm, cinsiyet ve edebiyat teorisi tartışmalarına ilham vermiş olmakla birlikte çalışmalarında kadın karakterlerin içsel yaşantılarını ve duygusal deneyimlerini ele alarak, eril edebiyata da birtakım alternatif bakış açıları sunar. Bu da kadınların edebiyatta daha fazla temsil edilmesi gerekliliği düşüncesini güçlendirir. Woolf kadınların edebiyattaki temsiliyeti, yaratıcılık süreçleri, cinsiyet ve edebiyat ya da kadın ve edebiyat üzerine tartışmaları gündeme getirmesi bakımından özellikle ikinci dalga feminizm tartışmalarına ilham vermiştir. Bu bağlamda bu çalışma, kadın ve edebiyat tartışmasını, Woolf'un Kendine Ait Bir Oda isimli eserindeki düşünceleri üzerinden, ikinci dalga feminizm metoduyla ele almaktadır. Böylelikle toplumun kadına yüklemiş olduğu rollere ve sınırlılıklara karşın bir kadının edebiyat alanında var olma ve görünür kılınma çabasına yönelik bir çözümlemeyi hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Virginia Woolf, Kadın ve Edebiyat, İkinci Dalga Feminizm Tartışmaları.

Handan DEMİREKİN

İOANNA KUÇURADI'DE DEĞER PROBLEMİ

ORCID: 0000-0003-0200-2360

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye

handandemirekin@gmail.com

ÖZET

Türk düşünce tarihinde, Cumhuriyet döneminde batılılaşmanın sonucu olarak yaşanan değişimler değer tartışılmasına zemin hazırlamış, bu dönemde kurumsallaşmayla beraber dönüştürülen İstanbul Üniversitesi felsefe bölümü, değer sistematik olarak tartışılmasına ev sahipliği yapmıştır. Böylece Türk düşüncesinde bir disiplin olarak kurulan değer felsefesi, en başta Hilmi Ziya Ülken, Takiyettin Mengüşoğlu ve İoanna Kuçuradi tarafından işlenmiştir. Bu çalışmanın amacı, elli yılı aşkındır değer problemine ilişkin çalışmalar yaparak alana önemli katkılar sunan Kuçuradi'nin değer hakkındaki fikirlerini ortaya koymak ve söz konusu fikirlerinin yeterliliğini tartışarak değer felsefesindeki konumunu açığa çıkarmaktır. Çalışmada takip edilen yöntem literatür taramasıdır. Öncelikle Kuçuradi'nin ve onun değer felsefesinin oluşumunda etkili olan H. Z. Ülken ile Takiyettin Mengüşoğlu'nun eserleri ve bu filozoflar üzerine yapılan incelemeler diğer deyişle birincil ve ikincil kaynaklar değerlendirilmiştir. Problemi tartıştığı eserleri incelendiğinde doktora tezin-den itibaren değer problemiyle ilgilendiği anlaşılan Kuçuradi, elli yılı aşkındır süren çalışmalarınıyla değer felsefesinde bir sistem kurmuştur. Değer probleminin felsefede değerlendirme ve değerler problemi olarak iki şekilde ortaya çıktığını savunmuştur. Kendisinden önce bu ayrımı yapmayan filozofların biri görelilik diğeri mutlakçılık olan iki hatalı yaklaşımı savunduklarını açıklamıştır. Hatalı gördüğü bu iki yaklaşıma bir alternatif aramış, bu alternatifi etik olarak açıklamıştır. Kuçuradi'nin özellikle değerlendirme fenomeniyle ilgilendiği anlaşılmış 'değer'i bir şeyin benzerleri arasındaki yeri olarak tanımlamıştır. Sonuçta Kuçuradi'nin, yaptığı değerlendirme ve değerler ayrımıyla değerlerin yeniden değerlendirilmesinin ve değerlerin değerinden söz edilmesinin yolunu açtığı için değer felsefesinde önemli bir

yer edindiği anlaşılmıştır. Yaptığı değer tanımının, felsefesini muğlak kıldığı bu nedenle değer problemine verdiği cevapların yeniden tartışılması gerektiği de ağığa çıkarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Değerler, Türk Düşüncesi, Değerlendirme.

KATILIMCILAR LİSTESİ

- Prof. Dr. Ahmet SARI (Erzurum/Türkiye)
Prof. Dr. Ahmet Uğur NALCIOĞLU (Erzurum/Türkiye)
Prof. Dr. Cemile AKYILDIZ (Erzurum/Türkiye)
Prof. Dr. Fatma ÖZTÜRK DAĞABAKAN (Erzurum/Türkiye)
Prof. Dr. Funda KIZILER EMER (Sakarya/ Türkiye)
Doç. Dr. Elif AKTÜRK (Isparta/Türkiye)
Doç. Dr. Gökhan Şefik ERKUT (Aydın/ Türkiye)
Doç. Dr. Hatice ÖZKARA GÜLER (Kırşehir/ Türkiye)
Doç. Dr. Merve KARABULUT (Erzurum/Türkiye)
Doç. Dr. Sümeyra BURAN UTKU (Florida/Amerika)
Doç. Dr. Süreyye İLKILIÇ (İstanbul/ Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Davut DAĞABAKAN (Ağrı/Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Emre Bekir GÜVEN (Siirt/Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Filiz BAYOĞLU KINA (Erzurum/Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Hatice DOĞAN (Erzurum/Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Hatice GENÇ (Antalya/Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Mikail PUŞKİN (Ağrı/Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Moldir İLGİŞHEVA (Erzurum/Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Nağme NAYEBPOUR (Ağrı/Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Neşe OKTAY (Artvin/Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Recep BODUR (Amasya/Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Seval Ayne KARACABEY (Muğla/Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Yeşim Sultan AKBAY (Isparta/Türkiye)

Arş. Gör. Ayşegül AZAKLI (Ağrı/Türkiye)
Arş. Gör. Azize ALTUNSOY (Erzincan/Türkiye)
Arş. Gör. Ebrar KÖSEOĞLU (Erzurum/Türkiye)
Arş. Gör. Kübra ÇAVUŞ (Erzurum/Türkiye)
Arş. Gör. Onur YILDIZ (Erzurum/Türkiye)
Arş. Gör. Sümeyye Betül AKBULUT TAYHAN (Erzurum/Türkiye)
Arş. Gör. Tuğba YAZICI (Erzurum/Türkiye)
Öğr. Gör. Assem KAKIMZHANOVA (Kırgızistan)
Öğr. Gör. Dr. Gökşen YILDIRIM (Elazığ/ Türkiye)
Öğr. Gör. Nadezda ERYILDIZ (Rusya)
Eliza BORUBAEVA (Kırgızistan)
Handan DERMİREKİN (Van/Türkiye)
Leyla ARSAL (İstanbul/ Türkiye)
Osman ÖZKAN (Erzurum/Türkiye)
Sedef AÇIKGÖZ (Almanya)
Şeyma ERDEM (Erzurum/Türkiye)